

KOMISIJAS LĒMUMS

(2011. gada 24. maijs)

par Grieķijas piešķirto valsts atbalstu dažiem Grieķijas kazino C 16/10 (ex NN 22/10, ex CP 318/09)

(izzinots ar dokumenta numuru C(2011) 3504)

(Autentisks ir tikai teksts grieķu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2011/716/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad ieinteresētās personas ir aicinātas iesniegt savas piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem pantiem ⁽¹⁾, un ņemot vērā šīs piezīmes,

tā kā:

(4) Komisija 2010. gada 25. februārī, 4. un 23. martā un 13. aprīlī pieprasīja Grieķijai papildu informāciju, uz ko Grieķija atbildēja 2010. gada 10. martā un 1. un 21. aprīlī.

(5) Ar 2010. gada 6. jūlija lēmumu (lēmums par procedūras uzsākšanu) Komisija paziņoja Grieķijai, ka tā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktu uzsāk oficiālu izmeklēšanas procedūru attiecībā uz Grieķijas pieņemto pasākumu, proti, zemāku nodokļu noteikšanu ieejas maksai dažos kazino. Lēmums par procedūras uzsākšanu tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un ieinteresētajām personām tika lūgts iesniegt piezīmes ⁽⁴⁾.

I. PROCEDŪRA

(1) Konsorcijs *DAET Loutraki AE – Club Hotel Loutraki AE* ⁽²⁾ (turpmāk “sūdzības iesniedzējs” jeb “*Loutraki*”) 2009. gada 8. jūlijā iesniedza Komisijai sūdzību attiecībā uz Grieķijas tiesību aktiem, ar ko paredz nodokļu sistēmu ieejas maksai kazino, kurā apgalvots, ka šī sistēma nodrošināja valsts atbalstu trīs kazino, proti, *Regency Casino Mont Parnès*, Korfus salas kazino un *Regency Casino Thessaloniki* ⁽³⁾. 2009. gada 7. oktobra elektroniskajā vēstulē sūdzības iesniedzējs norādīja, ka neiebilst savas identitātes atklāšanai. 2009. gada 14. oktobrī notika Komisijas dienestu un sūdzības iesniedzēja pārstāvju tikšanās. 2009. gada 26. oktobra vēstulē sūdzības iesniedzējs sniedza turpmāku informāciju, lai pamatotu savu sūdzību.

(2) Komisija 2009. gada 21. oktobrī pārsūtīja sūdzību Grieķijai, lūdzot sniegt paskaidrojumus par sūdzībā minēto. Grieķija 2009. gada 17. novembra vēstulē lūdza vairāk laika atbildes sniegšanai, ko Komisija tai piešķīra ar 2009. gada 18. novembra elektronisko vēstuli. Grieķija Komisijai atbildi sniedza 2009. gada 27. novembrī.

(3) Komisija 2009. gada 15. decembrī pārsūtīja Grieķijas atbildi sūdzības iesniedzējam, kurš savus apsvērumus par Grieķijas atbildi iesniedza 2009. gada 29. decembrī.

(6) Grieķija 2010. gada 9. augusta vēstulē lūdza pagarināt termiņu atbildes sniegšanai, kam Komisija piekrita 2010. gada 18. augusta vēstulē. Komisija saņēma Grieķijas piezīmes attiecībā uz lēmumu par procedūras uzsākšanu 2010. gada 6. oktobrī. Savukārt 2010. gada 12. oktobrī Grieķijas iestādes iesniedza papildu informāciju par apstrīdēto pasākumu.

(7) Pēc izmeklēšanas procedūras uzsākšanas Komisija saņēma apsvērumus no divām ieinteresētajām personām – kazino *Mont Parnès* pārstāvji, kas ir vieni no atbalsta saņēmējiem pasākuma ietvaros, iesniedza savas piezīmes 2010. gada 4. augusta vēstulē, bet privātā kazino *Loutraki* pārstāvji tās iesniedza 2010. gada 8. un 25. oktobra vēstulēs.

(8) Ar 2010. gada 29. oktobra vēstuli Komisija nosūtīja šos apsvērumus Grieķijas iestādēm, lai dotu iespēju tām atbildēt. Grieķijas iestādes ar 2010. gada 6. decembra vēstuli iesniedza savas piezīmes par trešo personu apsvērumiem, kuru mērķis cita starpā bija izskaidrot konkrētus minētās shēmas piemērošanas aspektus un šīs lietas analīzei atbilstošās likumdošanas interpretēšanu.

⁽¹⁾ OV C 235, 31.8.2010., 3. lpp.⁽²⁾ Consortium – *Loutraki S.A. – Club Hotel Casino Loutraki S.A.* (Κονοπραξία Δ.Α.Ε.Τ.- Λουτρακι Α.Ε.- Κλαμπ Οτελ Λουτρακι Α.Ε.), Voukourestiou 11, Akti Poseidonos 48, Loutraki, Atēnas 10671, Grieķija.⁽³⁾ Rodas salas kazino, kuram tika piešķirta licence ar ministra 1996. gada 29. maija lēmumu T/633, netika minēts sūdzībā, jo kopš tā privatizācijas 1999. gadā tas vairs negūst labumu no minētā pasākuma.

II. VĒRTĒJAMĀIS PASĀKUMS

II.1. Pasākums

(9) Vērtējamais pasākums ietver nodokļu diskrimināciju par labu konkrētiem kazino, ko Grieķijas iestādes ir

⁽⁴⁾ Sk. 1. zemsvītras piezīmi.

Istenojušas, vienlaicīgi piemērojot vairākus daļēji saistošus noteikumus ⁽⁵⁾, kuri:

- paredz aplikt biļešu cenas ar vienotu nodokli 80 % apmērā un
- nosaka atšķirīgas regulētās cenas valsts īpašumā esošajiem kazino (EUR 6) un privātīpašumā esošajiem kazino (EUR 15),

tādējādi radot privātīpašumā esošajiem kazino neizdevīgus konkurences apstākļus.

- (10) Šā pasākuma rezultātā ieguvēji ir valsts īpašumā esošie kazino un privātīpašumā esošais kazino Salonikos, kam izņēmuma kārtā ir piešķirtas tādas pašas priekšrocības kā valsts īpašumā esošajiem kazino, kā tas ir detalizētāk paskaidrots turpmāk.

II.2. Atbalsta saņēmēji

- (11) Atbalsta saņēmēji analizējamā pasākuma ietvaros ir Grieķijas kazino *Mont Parnès* ⁽⁶⁾, Saloniku kazino ⁽⁷⁾, Korfu salas kazino ⁽⁸⁾ un Rodas salas kazino ⁽⁹⁾.
- (12) Lēmuma par procedūras uzsākšanu pieņemšanas brīdī zemākā regulētā ieejas maksa EUR 6 apmērā attiecās tikai uz trim Grieķijas kazino, proti, *Mont Parnès*, kurā 49 % kapitāldaļu ir privatizētas, 51 % kapitāldaļai paliekot valsts pārziņā; Saloniku kazino, kas bija privātīpašumā, bet saņēma tādas pašas priekšrocības kā valsts īpašumā esošs kazino; un Korfu salas kazino, kas pieder valstij. Rodas salas kazino un Korfu salas kazino vairs nav šo priekšrocību kopš attiecīgi 1999. gada aprīļa ⁽¹⁰⁾ un 2010. gada augusta ⁽¹¹⁾, jo līdz ar to pilnīgu privatizāciju šie kazino vairs nevarēja iekasēt zemāku ieejas maksu.

⁽⁵⁾ Jo īpaši Likums 2206/1994, ministra 1995. gada 16. novembra lēmums (YA 1128269/1226/0015/POL.1292 (atsauce uz publikāciju FEK 982/B/1995); 2003. gada 30. aprīlī izdotais Likums 3139; EOT (iestāde, kas pārrauga valsts īpašumā esošos kazino) ģenerālsekretāra lēmumi, kuri izdoti saskaņā ar Likumu 1624/1951 un Dekrētu 4109/1960, proti, EOT 1991. gada 21. novembra lēmums 535633, EOT 1992. gada 24. marta lēmums 508049 un 1997. gada 24. novembra lēmums 532691; un licences, kas piešķirtas kazino saskaņā ar valsts likumdošanu un kas apliecina ieejas biļešu cenas un pienākumu katram kazino maksāt nodokli 80 % apmērā.

⁽⁶⁾ *Elliniko Kazino Parnithas A.E., Agiou Konstantinou 49, 15124 Marousi Attikis, Grieķija.*

⁽⁷⁾ *Regency Entertainment Psychagogiki kai Touristiki A.E., Agiou Konstantinou 49, 15124 Marousi Attikis, Grieķija un 130 km pa Saloniku-Polijiras ceļu, 55103 Saloniki, Grieķija.*

⁽⁸⁾ *Elliniko Kazino Kerkyras A.E., Etaireia touristikis anaptyxis, Voulis 7, 10562 Atēnas, Grieķija.*

⁽⁹⁾ *Casino Rodos Grande Albergo Delle Rose Boutique Hotel, 4 odos Georgiou Papanikolaou., Rodas sala 85100, Grieķija.*

⁽¹⁰⁾ Rodas salas kazino, kuram tika piešķirta licence ar ministra 1996. gada 29. maija lēmumu T/633, netika minēts sūdzībā, jo kopš tā privatizācijas 1999. gada aprīlī kazino iekasē ieejas maksu EUR 15 apmērā.

⁽¹¹⁾ Oficiālās izmeklēšanas procedūras gaitā Komisija tika informēta, ka Korfu salas kazino bija ticis privatizēts 2010. gada 30. augustā pēc tam, kad ar starptautiska uzaicinājuma uz konkursu procedūras starpniecību visas *Elliniko Kazino Kerkyras A.E.* kapitāldaļas tika pārdotas *V&T Corfu Ependyseis Kazino A.E.* Pēc privatizācijas ieejas maksa tika noteikta atbilstoši vispārīgajai cenai EUR 15 apmērā saskaņā ar ministra lēmumu 9206, kurā bija ietverti Korfu salas kazino darbības licences noteikumi (4. panta 4.1. punkta d) apakšpunkta iii) punkts) (FEK B'1178/5.8.2010.).

II.3. Grieķijas tiesību aktu atbilstīgie nosacījumi

- (13) Pirms tirgus liberalizācijas 1994. gadā Grieķijā darbojās tikai trīs kazino, proti, kazino *Mont Parnès*, Korfu salas kazino un Rodas salas kazino. Tolaik kazino bija valsts uzņēmumi, un Grieķijas Tūrisma birojs (EOT) tos vadīja kā valsts īpašumā esošus klubus ⁽¹²⁾. Šo kazino ieejas maksa tika noteikta ar EOT ģenerālsekretāra lēmumu ⁽¹³⁾ šādi:

— kazino *Mont Parnès*: 1991. gadā EOT noteica ieejas maksu GRD 2 000 (aptuveni EUR 6 ⁽¹⁴⁾) apmērā,

— Korfu salas kazino: 1992. gadā EOT noteica ieejas maksu GRD 1 500 apmērā, bet 1997. gadā paaugstināja to līdz GRD 2 000,

— Rodas salas kazino: 1992. gadā EOT noteica ieejas maksu GRD 1 500 apmērā.

- (14) Tirgus tika liberalizēts 1994. gadā saskaņā ar Likumu 2206/1994 ⁽¹⁵⁾, kad papildus pašreizējiem valsts īpašumā esošajiem kazino tika izveidoti seši jauni privātie kazino. Ar 1994. gada likumu kopā tika piešķirtas 14 licences – trīs tobrīd jau valsts īpašumā esošajiem kazino, proti, Rodas salā, Korfu salā un kazino *Mont Parnès*, un 11 privātajiem kazino, kurus bija plānots dibināt ⁽¹⁶⁾. Taču no šiem paredzētajiem 11 jaunajiem privātajiem kazino licences tika izsniegtas un darbību sāka tikai seši kazino, proti, kazino Halkidikos (*Chalkidiki*), Lutraki (*Loutraki*), Salonikos (*Thessaloniki*), Rio (Ahajā (*Achaia*)), Ksantē (*Xanthi*) (Trāķijā (*Thrace*)) un Sirā (*Syros*) (1995. un 1996. gadā). Pārējās piecas licences tika atceltas.

- (15) Likuma 2206/1994 2. panta 10. punktā bija paredzēts, ka ieejas maksa kazino konkrētos apgabalos tiks noteikta

⁽¹²⁾ Tie tika vadīti kā EOT uzņēmumi saskaņā ar Likumu 1624/1951, Dekrētu 4109/1960 un Likumu 2160/1993.

Vēlāk EOT kā Korfu salas kazino un *Mont Parnès* kazino operatoru aizvietoja *Elliniki Etaireia Touristikis Anaptyxis* (Grieķijas Tūrisma attīstības iestāde – ETA), kas pilnībā piederēja Grieķijas valstij saskaņā ar Likumiem 2636/1998 un 2837/2000. ETA vadīja šos divus kazino, līdz tiem tika piešķirtas licences saskaņā ar Likumu 3139/2003. Rodas salas kazino operators bija EOT, līdz tam tika piešķirta licence 1996. gadā.

⁽¹³⁾ EOT ģenerālsekretāra lēmumi tika izdoti saskaņā ar Likumu 1624/1951 un Dekrētu 4109/1960, un tie bija šādi: EOT 1991. gada 21. novembra lēmums 535633, ar kuru nosaka kazino *Mont Parnès* ieejas maksu GRD 2 000 apmērā; EOT 1992. gada 24. marta lēmums 508049, ar kuru nosaka Korfu salas kazino un Rodas salas kazino ieejas maksu GRD 1 500 apmērā; un EOT 1997. gada 24. novembra lēmums 532691, ar kuru Korfu salas kazino ieejas maksa tiek paaugstināta līdz GRD 2 000.

⁽¹⁴⁾ Valsts kazino ieejas biļešu regulētā cena mainījās uz EUR 6, kad Grieķija ieviesa euro kā savu valūtu 2002. gadā.

⁽¹⁵⁾ Likums 2206/1994 par kazino izveidi, organizāciju, darbību un pārraudzīšanu (FEK A'62/1994).

⁽¹⁶⁾ Kazino licences bija plānots piešķirt ar tūrisma ministra lēmumu pēc starptautiska uzaicinājuma uz konkursu procedūras, ko organizē septiņu locekļu komisija (1994. gada likuma 1. panta 7. punkts "Kazino licenču piešķiršana").

ar ministra lēmumu, kā arī ar šo pašu lēmumu tiku noteikts procentuālais daudzums no maksas, ko Grieķijas valsts iegūs kā ieņēmumus. Finanšu ministra 1995. gada 16. novembra lēmumā⁽¹⁷⁾ bija noteikts, ka, sākot no 1995. gada 15. decembra, visiem to kazino operatoriem, kurus reglamentē Likums 2206/1994⁽¹⁸⁾, jāiekasē ieejas maksa GRD 5 000⁽¹⁹⁾ (aptuveni EUR 15⁽²⁰⁾) apmērā. Šis lēmums ietver prasību, ka kazino operatoriem kā nodoklis valstij jāmaksā 80 % no katras ieejas biļetes nominālvērtības, bet atlikušie 20 %, ieskaitot attiecīgo pievienotās vērtības nodokli (PVN), ietilpst kazino ieņēmumos⁽²¹⁾. Lēmumā ir paredzēts, ka kazino var noteikt arī bezmaksas ieeju⁽²²⁾. Neatkarīgi no tā, kādu ieejas maksu kazino nosaka, 80 % no regulētās cenas tiem jāmaksā valstij⁽²³⁾. Lēmumā ir noteikta prasība, ka kazino minētie nodokļi jāmaksā katru mēnesi⁽²⁴⁾. Tas arī ietver noteikumu par konkrētām atlaidēm biļešu cenām, kas var būt spēkā 15 līdz 30 dienas⁽²⁵⁾.

- (16) Visi jaunie privātie kazino, kas dibināti kopš 1995. gada saskaņā ar Likumu 2206/1994, ir ievērojuši ministra 1995. gada lēmumu un iekasējuši ieejas maksu EUR 15 apmērā – pēc principa, kas minēts iepriekšējā punktā –, izņemot tikai Saloniku kazino, kā tas paskaidrots turpmāk.

⁽¹⁷⁾ 1995. gada 16. novembra ministra lēmums 1128269/1226/0015/POL.1292 (FEK 982/B/1995).

⁽¹⁸⁾ Ministra 1995. gada lēmuma 1. punkts: "Sākot no 1995. gada 15. decembra, kazino operatoriem (Likums 2206/1994) jānodrošina, ka katrai personai tiek izsniegta ieejas biļete, saskaņā ar turpmākajos punktos minētajiem noteikumiem."

⁽¹⁹⁾ Ministra 1995. gada lēmuma 5. punkts: "Vienotajai ieejas maksai spēļu automātu un galda spēļu zonās jābūt GRD 5 000."

⁽²⁰⁾ Standarta regulētā cena mainījās uz EUR 15, kad Grieķija ieviesa euro kā savu valūtu 2002. gadā.

⁽²¹⁾ Ministra 1995. gada lēmuma 7.1. punkts: "20 % no kopējās biļetes cenas patur kazino kā maksu par biļetes izsniegšanu un citu izmaksu segšanai, ieskaitot PVN, bet pārējā summa tiek samaksāta valstij kā nodoklis."

⁽²²⁾ Ministra 1995. gada lēmuma 6. punkts: "Gadījumos, kad veicināšanas nolūkā vai sociālā pienākuma dēļ kazino neiekasē ieejas maksu, tam jāizsniedz biļete ar apzīmējumu *komplementāra (complimentary)*, kas nāk no īpašas sērijas vai šim nolūkam paredzētas nodokļu iestāžu apstiprināta kases aparāta skaitļošanas ierīces."

⁽²³⁾ Ministra 1995. gada lēmuma 7.2. punkts: "Valsts nodoklis par komplementārajām biļetēm jāmaksā, pamatojoties uz biļešu cenu attiecīgajā dienā, kas noteikta šā lēmuma 5. punktā."

⁽²⁴⁾ Ministra 1995. gada lēmuma 10.1. punkts: "Valsts nodokļi jāiekasē attiecīgajā ienākuma nodokļa iestādē līdz katra mēneša desmitajam datumam, pievienojot ziņojumu par iepriekšējā mēneša iekasētajiem nodokļiem."

⁽²⁵⁾ Ministra 1995. gada lēmuma 8.1. punkts: "Saskaņā ar 2.–7. punktu *mutatis mutandis* [kazino operatoriem] ir atļauts izsniegt ilgtermiņa biļetes, kas ir derīgas 15–30 dienas pēc kārtas vai vienu kalendāro mēnesi pēc nepieciešamības. Attiecībā uz šādām ilgtermiņa biļetēm var tikt piešķirta atlaide saskaņā ar zemāk minētajiem noteikumiem: a) biļetēm, kas ir derīgas 15 dienas, atlaide var būt 40 % apmērā no 15 dienas biļešu kopējās vērtības. Ja šīs biļetes tiek izsniegtas uz divām kalendārajām nedēļām, mēneša pēdējās divas nedēļas attiecas uz periodu, kas sākas sešpadsmitajā dienā un beidzas mēneša beigās; b) biļetēm, kas ir derīgas 30 dienas vai vienu mēnesi, atlaide var būt 50 % apmērā no 30 dienas biļešu kopējās vērtības."

- (17) Tomēr valsts īpašumā esošais kazino *Mont Parnès*, Korfu salas kazino un Rodas salas kazino turpināja darboties kā EOT klubi⁽²⁶⁾ un nepiemēroja 1994. un 1995. gada tiesību aktus līdz Likumā 2206/1994 minēto licenču piešķiršanai.

- (18) No Grieķijas iestāžu iesniegtajiem apsvērumiem un paskaidrojumiem par valsts noteikumiem Komisija saprata, ka praksē sistēma darbojās šādi.

- (19) Grieķijas iestādes ir paskaidrojušas, ka kazino darbību Grieķijā kopumā reglamentē Likums 2206/1994. Īpašie noteikumi, kas attiecas uz valsts kazino un kas pastāvēja pirms minētā likuma pieņemšanas, tiek uzskatīti par likuma (un ministra 1995. gada lēmuma par likuma īstenošanu) vispārīgo noteikumu piemērošanas izņēmumiem līdz šo kazino privatizācijai un likumā paredzēto licenču izsniegšanai.

- (20) Tādējādi līdz dienai, kad šiem valsts kazino tika izsniegtas licences saskaņā ar Likumu 2206/1994, ministra 1995. gada lēmums netika uzskatīts par piemērojamu valsts kazino ne attiecībā uz prasību par standarta ieejas maksu EUR 15 apmērā, nedz arī prasību 80 % no minētās summas maksāt valstij. Valsts kazino sāka maksāt šos 80 % tikai tad, kad tika piešķirtas Likumā 2206/1994 paredzētās licences (sk. turpmāk 23. punktu un citus). Tomēr, pat uzskatot, ka jau pastāvošie EOT lēmumi, ar kuriem ieejas maksu noteica EUR 6 apmērā, nodrošināja īpašus izņēmumus (jau pastāvošā *lex specialis*), kura netika mainīts ar Likuma 2206/1994 un ministra 1995. gada lēmuma vispārīgajiem nosacījumiem, ieejas maksa šajos valsts kazino izņēmuma kārtā palika EUR 6 apmērā, un tie nodokļos maksāja 80 % tikai no šīs summas. EOT lēmumi vairs netika uzskatīti par piemērojamiem tikai pēc privatizācijas, kad kazino vairs nepiederēja valstij. Tikai tad kazino noteica standarta ieejas maksu EUR 15 apmērā, un tiem tika noteikts pienākums maksāt valstij nodokļos 80 % no šiem EUR 15.

- (21) Kaut arī šķiet, ka iepriekšējam nosacījumam vajadzētu būt pašsaprotamam, kazino *Mont Parnès* daļēji privatizācija bija izņēmums, kas bija apstiprināts Likumā 3139/2003 (kurā bija paredzēts noteikums arī attiecībā

⁽²⁶⁾ 1993. gadā pieņemtā Likumā 2160/1993 tika paredzēts, ka kazino *Mont Parnès*, Rodas salas kazino un Korfu salas kazino turpinās darboties kā EOT vadīti klubi, pamatojoties uz likumdošanu, kas reglamentē EOT, proti, Likumu 1624/1951, Dekrētu 4109/1960 un Likumu 2160/1993, līdz kazino komisija izsniegs tiem licences.

uz vēlāk notikušo Korfu salas kazino privatizāciju): tajā bija skaidri norādīts, ka kazino *Mont Parnès* ieejas maksa saglabāsies EUR 6 apmērā.

- (22) 2000. gadā EOT kā Korfu salas kazino un *Mont Parnès* kazino operatoru aizvietoja *Elliniki Etaireia Touristikis Anaptyxis* (Grieķijas Tūrisma attīstības iestāde – ETA), kas pilnībā piederēja Grieķijas valstij, un no 2000. gada beigām līdz 2003. gadam, kad tās kazino tika piešķirtas licences saskaņā ar Likumu 2206/1994, ETA sāka⁽²⁷⁾, vispirms brīvprātīgi, bet vēlāk, ievērojot Likuma 2919/2001 24. pantu, pamazām pielāgoties Likuma 2206/1994 prasībām attiecībā uz kazino, lai sagatavotu abus kazino, kuri agrāk bijuši valsts īpašumā esoši klubi, pilnīgai licencēšanai un privatizācijai. Šajā pārejas periodā ETA maksāja valstij 80 % no kazino *Mont Parnès* un Korfu salas kazino ieejas maksas EUR 6 apmērā.
- (23) Valsts īpašumā esošais kazino *Mont Parnès* 2003. gadā tika pārveidots par sabiedrību ar ierobežotu atbildību, un 49 % tā kapitāldaļu tika pārdoti privātajam sektoram⁽²⁸⁾. Likumā 2206/1994 paredzētā licence kazino *Mont Parnès* visbeidzot tika piešķirta 2003. gadā saskaņā ar Likumu 3139/2003 (1. panta(1)). Šajā pašā likumā bija noteikts saglabāt kazino *Mont Parnès* ieejas maksu EUR 6 apmērā (1. panta(1)(vii)) apakšpunkts).
- (24) Korfu salas kazino gadījumā Likumā 2206/1994 paredzētā licence sākotnēji tika piešķirta ETA 2003. gadā saskaņā ar Likumu 3139/2003 (1. panta(3)), lai ETA to vēlāk varētu izsniegt privatizācijas ietvaros. Tajā pašā normā bija paredzēts, ka Korfu salas kazino ieejas maksa tiks noteikta ar jaunu ministra lēmumu, tādējādi netieši norādot, ka ministra 1995. gada lēmums netiešās uz šo gadījumu. Saskaņā ar Komisijas rīcībā esošo informāciju jauns ministra lēmums tā arī netika izdots, un Korfu salas kazino turpināja iekasēt ieejas maksu EUR 6 apmērā līdz tā privatizācijai 2010. gada augustā⁽²⁹⁾, pēc kuras tas noteica ieejas maksu EUR 15 apmērā.
- (25) Rodas salas kazino gadījumā Likumā 2206/1994 paredzētā licence tika izsniegta 1996. gadā līdz ar 1996. gada 29. maija ministra lēmumu T/633. Neskatoties uz to,

kazino turpināja iekasēt samazināto ieejas maksu līdz 1999. gadam un nomainīja to uz EUR 15 tikai pēc tā privatizācijas 1999. gada aprīlī. Līdz tā privatizācijai šis kazino darbojās EOT pārraudzībā, un tādēļ ievēroja 1992. gada EOT lēmuma⁽³⁰⁾ noteikumus, kas paredzēja Rodas salas kazino ieejas maksu GRD 1 500 apmērā.

- (26) Privātpašumā esošais Saloniku kazino tika izveidots un licenci saņēma 1995. gadā saskaņā ar Likumu 2206/1994⁽³¹⁾. Tas vienmēr tika iekasējis samazināto ieejas maksu EUR 6 apmērā, kāda tā bija valsts īpašumā esošajos kazino (*Mont Parnès* un Korfu salas kazino), pamatojoties uz Likumdošanas dekrētu 2687/1953⁽³²⁾, kurā noteikts, ka ar ārzemju investīcijām izveidotajiem uzņēmumiem jāsaņem vismaz tādas pašas priekšrocības, kādas tiek piešķirtas līdzīgiem uzņēmumiem valstī⁽³³⁾. Kad vienreiz šis jautājums tika apspriests, kazino (t. i., *Hyatt Regency*) vadītājs pieprasīja, lai Saloniku kazino ieejas maksa tiktu noteikta tādā pašā apmērā kā kazino *Mont Parnès*, proti, EUR 6. Šo pieprasījumu akceptēja pēc tam, kad tika saņemts atzinums no Valsts juridiskās padomes (Atzinums 631/1997). Kopš tā licences izsniegšanas 1995. gadā Saloniku kazino jāievēro prasība maksāt valstij 80 % no ieejas biļešu nominālvērtības⁽³⁴⁾.

III. IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAS PAMATOJUMS

- (27) Komisija uzsāka oficiālu izmeklēšanas procedūru saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 108. panta 2. punktu, jo pastāvēja nopietnas šaubas par iespējamu diskriminējošu nodokļu režīmu attiecībā uz vairākiem konkrēti norādītiem Grieķijas kazino, kuriem bija noteikts izdevīgāks nodokļu režīms nekā citiem kazino valstī.
- (28) Komisija uzskatīja, ka apstrīdētā pasākuma īstenošanā ir saskatāmas atkāpes no vispārīgajiem juridiskajiem noteikumiem, kuros ir paredzēts standarta nodokļu līmenis ieejas maksai kazino, tādējādi uzlabojot atbalsta saņēmēju konkurētspēju.
- (29) Minētais pasākums radīja priekšstatu, ka tā rezultātā Grieķijas valsts zaudē ieņēmumus, un piešķir priekšrocības kazino ar zemākām cenām. Uz Grieķijas iestāžu apgalvojumu, ka tiešais ieguvējs no zemāku ieejas maksu noteikšanas ir klients, Komisija atbildēja, ka subsīdija patērētājiem var tikt uzskatīta par valsts atbalstu uzņēmumam, ja tā ir atkarīga no konkrētas uzņēmuma pārdotas preces vai sniegta pakalpojuma izmantošanas⁽³⁵⁾.

⁽²⁷⁾ Kazino *Mont Parnès* gadījumā ETA tiesību pārņēmējs bija *Elliniko Kazino Parnithas A.E.*, kas ir 2001. gadā izveidota ETA meitassabiedrība.

⁽²⁸⁾ Kazino *Mont Parnès* tika daļēji privatizēts 2003. gada 10. maijā, ar starptautiska uzaicinājuma uz konkursu procedūras starpniecību pārdodot 49 % *Elliniko Kazino Parnithas A.E.* kapitāldaļu uzņēmumam *Athens Resort Casino Anonymi Etaireia Symmetochon A.E.*, ko bija izveidojis izraudzītais pretendents, konsorcijs *Hyatt Regency – Elliniki Technodomiki*. Uzņēmums *Elliniko Kazino Parnithas* tika izveidots 2001. gadā kā ETA meitassabiedrība. Savukārt ETA tika dibināta 1998. gadā, un 2000. gadā tā kļuva par EOT tiesību pārņēmēju, sākot pildīt kazino *Mont Parnès* un Korfu salas kazino pārvaldītāja pienākumus (sk. arī 12. zemsvītras piezīmi).

⁽²⁹⁾ Saskaņā ar Grieķijas iestāžu oficiālās izmeklēšanas gaitā iesniegto informāciju Korfu salas kazino tika privatizēts 2010. gada 30. augustā, ar starptautiska uzaicinājuma uz konkursu procedūras starpniecību pārdodot visas *Elliniko Kazino Kerkyras A.E.* kapitāldaļas uzņēmumam *V&T Corfu Ependyseis Casino A.E.*, ko izveidoja izraudzītais pretendents, konsorcijs *Vivere Entertainment Emporiki & Symmetochon AE – Theros International Gaming Inc.* Uzņēmums *Elliniko Kazino Kerkyras AE* tika izveidots 2001. gadā kā ETA meitassabiedrība.

⁽³⁰⁾ Sk. 13. zemsvītras piezīmi.

⁽³¹⁾ Atsauce uz publikāciju FEK 904, 6.12.1994.

⁽³²⁾ Likumdošanas dekrēts 2687/1953 par investīcijām un ārvalstu finansējuma aizsardzību.

⁽³³⁾ Prezidenta dekrētā (PD) 290/1995 bija noteikts, ka attiecībā uz Saloniku kazino jāpiemēro Likumdošanas dekrēta 2687/1953 noteikumi un ka tam jāsaņem tādas pašas priekšrocības kā kazino *Mont Parnès* un Korfu salas kazino.

⁽³⁴⁾ Lēmuma par procedūras uzsākšanu 16.–18. punkts.

⁽³⁵⁾ Lēmuma par procedūras uzsākšanu 19.–23. punkts.

- (30) Komisija arī atzīmēja, ka tai radās priekšstats, ka nodokļu līmenis netika pielāgots katra kazino individuālajiem apstākļiem⁽³⁶⁾. Tādējādi tā provizoriski secināja, ka pasākums bija selektīvs⁽³⁷⁾.
- (31) Komisija uzskatīja, ka apstrīdētais pasākums varēja izkropļot konkurenci Grieķijas kazino vidū un uzņēmumu pārņemšanas tirgū Eiropā. Komisija piebilda, ka tā pilnībā respektē dalībvalstu tiesības reglamentēt azartspēles to teritorijā saskaņā ar Eiropas Savienības (ES) likumdošanu, bet nepiekrīt tam, ka no visa minētā izriet, ka apspriežamais pasākums nevar izkropļot konkurenci un neietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm. Uzņēmumi, kas darbojas šajā nozarē, bieži vien ir starptautiskas viesnīcu grupas, kuru lēmumus par ieguldījumu veikšanu varētu ietekmēt šis pasākums, un kazino var būt viens no Grieķijas tūrisma piesaistes objektiem. Tādēļ Komisija secināja, ka pasākums var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm⁽³⁸⁾.
- (32) Komisija provizoriski uzskatīja, ka pasākums bija nelikumīgs atbalsts, jo Grieķijas iestādes to bija īstenojušas bez iepriekšējas Komisijas piekrišanas, un ka, iespējams, šis atbalsts būs jāatgūst no tā saņēmējiem saskaņā ar 15. pantu procedūras regulā⁽³⁹⁾.
- (33) Komisija nebija atradusi nekādu pamatojumu, lai apstrīdētu pasākumu uzskatītu par saderīgu ar iekšējo tirgu. Šķita, ka šis pasākums ietvēra nepamatotu darbības atbalstu tiem kazino, kuri bija šā atbalsta saņēmēji⁽⁴⁰⁾.
- (34) Komisija atzīmēja, ka, ja tās šaubas par nesaderīgu valsts atbalstu pasākuma ietvaros apstiprinātos, tai būtu pienākums saskaņā ar procedūras regulas 14. panta 1. punktu pieprasīt Grieķijai atgūt sniegto atbalstu no tā saņēmējiem, ja vien tas nav pretrunā vispārējiem tiesību principiem⁽⁴¹⁾.

IV. GRIEĶIJAS IESTĀŽU UN IEINTERESĒTO PERSONU IESNIEGTĀS PIEZĪMES

- (35) Oficiālās izmeklēšanas procedūras gaitā Komisija saņēma apsvērumus no Grieķijas, *Elliniko Kazino Parnithas A.E.* (*Mont Parnès*) pārstāvja un Lutrakes (*Loutraki*) privātā kazino pārstāvjiem.

IV.1. Grieķijas un kazino *Mont Parnès* piezīmes

- (36) Atbalsta saņēmēja kazino *Mont Parnès* pārstāvja iesniegtās un no Grieķijas iestādēm saņemtās piezīmes ir būtībā identiskas, un tās ir apkopotas šajā iedaļā.

IV.1.1. Atbalsta esamība

- (37) Gan Grieķijas iestādes, gan kazino *Mont Parnès* noliedz, ka pastāv jebkāds valsts atbalsts. Tie apgalvo, ka valsts nezaudē nekādus ieņēmumus un ka, ja tā tomēr notiek, kazino negūst nekādas priekšrocības.
- (38) Grieķijas iestādes apgalvo, ka cenu atšķirība ir tikai cenu regulēšanas jautājums, jo nodokļos tiek iekasēta vienāda procentuālā daļa no izsniegto ieejas biļešu attiecīgās cenas.
- (39) Saskaņā ar Grieķijas iestādēm ieejas maksas noteikšanas un prasības maksāt valstij mērķis ir nevis paaugstināt valsts ieņēmumus, bet gan atturēt personas ar zemiem ienākumiem no azartspēlēm. Fakts, ka ieejas maksa arī nodrošina valstij ieņēmumus, nemaina šā režīma kā kontroles pasākuma būtību. Attiecīgi Grieķijas iestādes uzskata, ka prasība izsniegt ieejas biļetes par noteiktu cenu klientiem, kuri apmeklē kazino spēļu zonas, ir administratīvs kontroles pasākums, ar kuru tiek uzlikta zināma maksa, kas pēc būtības nav nodoklis un nevar tikt uzskatīta par nodokļu slogu, kā tas minēts Valsts padomes, kas ir augstākā administratīvā tiesa Grieķijā, spriedumā Nr. 4027/1998⁽⁴²⁾.

- (40) Attiecībā uz dažādu kazino cenu atšķirībām Grieķija apgalvo, ka šiem dažādiem kazino ir atšķirīgi un nesalīdzināmi ekonomiskie un sociālie apstākļi. Grieķijas iestādes pastāv uz to, ka ieejas maksu atšķirības nosaka sabiedriskā kārtība: tās jo īpaši argumentē, ka dažādo kazino apstākļi pamato un pilnībā atbilst praksei noteikt atšķirīgu ieejas maksu kazino, kas atrodas tuvu lielpilsētu centriem un kazino lauku apvidos, ko galvenokārt apdzīvo lauku iedzīvotāji, no kuriem vairākumam ir zemāki ienākumi un izglītības līmenis, un nepieciešamība atturēt šos iedzīvotājus no azartspēlēm ir lielāka nekā pilsētu iedzīvotājus.

⁽³⁶⁾ Lēmuma par procedūras uzsākšanu 26.–28. un 37. punkts.

⁽³⁷⁾ Lēmuma par procedūras uzsākšanu 24.–29. punkts.

⁽³⁸⁾ Lēmuma par procedūras uzsākšanu 30.–32. punkts.

⁽³⁹⁾ Lēmuma par procedūras uzsākšanu 34.–35. punkts.

⁽⁴⁰⁾ Lēmuma par procedūras uzsākšanu 36.–38. punkts.

⁽⁴¹⁾ Lēmuma par procedūras uzsākšanu 39.–40. punkts.

⁽⁴²⁾ Saskaņā ar Valsts padomi tas ir šādi tādēļ, ka: a) likumdevējs, nodrošinot atbilstību likuma mērķiem, nosaka prasību pārdot biļetes tikai tiem klientiem, kuri apmeklē spēļu zonu, nevis klientiem, kuri izmanto citus šajās telpās sniegtos pakalpojumus (viesnīca, restorāns u. c.); b) ieejas maksa netiek iekļauta valsts ieņēmumos, kuru saraksts ir izklāstīts Likuma 2206/1994 2. panta 6. punktā; un c) likumdevējs nodrošina iespēju vai nu noteikt vienotu režīmu visiem kazino saskaņā ar Likumu 2206/1994, vai arī to pielāgot individuāli, ja tiek nolemts, ka ir konkrēts pamatojums šādai rīcībai.

- (41) Sūdzības iesniedzējs *Loutraki* ir atzīmējis, ka, Korfu salas kazino tiekot privatizētam 2010. gadā, ieejas maksa pieauga no EUR 6 uz EUR 15, kas atbilstoši *Loutraki* viedoklim ir diezgan lielā pretrunā ar norādēm par sabiedrisko kārtību, uz ko Grieķijas iestādes atbildēja, ka Korfu salas ģeogrāfiski attālā atrašanās vieta nozīmē, ka šis kazino nekonkurē ar nevienu no pārējiem Grieķijas kazino, tāpēc konkurence nevar tikt izkropļota. Turklāt Grieķijas iestādes apgalvo, ka ieejas maksai jābūt atturošai, lai aizsargātu Korfu salas iedzīvotājus, jo kazino darbības nosacījumu izmaiņas pēc privatizācijas nenovēršami ļaus ievērojami pagarināt tā darba laiku, paaugstināt kopējo aktivitāti un pievilcīgumu.
- (42) Ja arī kazino ar zemākām cenām ir radītas kādas priekšrocības, jo tie piesaista vairāk klientu, Grieķijas iestādes un kazino *Mont Parnès* apstrīd viedokli, ka tās noteikti rada valsts ieņēmumu zaudējumus. Turklāt nevar apgalvot, ka tad, ja ieejas maksa būtu augstāka, šie iespējamie atbalsta saņēmēji radītu valstij vairāk ieņēmumu, tāpēc iespējamie ieņēmumu zaudējumi ir tikai hipotētiski. Grieķijas iestādes un kazino *Mont Parnès* argumentē, ka zemāka ieejas maksa nodrošina labumu klientiem un ka tā daļa no ieejas maksas, ko patur kazino, ir lielāka kazino, kuri iekasē ieejas maksu EUR 15 apmērā, kas tādējādi nodrošina labumu kazino ar augstākām cenām.
- (43) Tāpat arī Grieķijas iestādes un kazino *Mont Parnès* apgalvo, ka konkurence vai tirdzniecība netiek ietekmēta, jo katrs no šiem kazino darbojas vietējā tirgū. Tie apstrīd iespējamo konkurenci citu veidu azartspēļu jomās, kas tiek minēta lēmumā par procedūras uzsākšanu, un norāda, ka interneta azartspēles šobrīd Grieķijā ir nelikumīgas.
- (44) Grieķijas iestādes un kazino *Mont Parnès* pastāv uz to, ka, pat ja tiktu akceptēts apgalvojums par samazinātās ieejas maksas EUR 6 apmērā esošo vai nākotnes ietekmi uz ārvalsts uzņēmuma lēmumu investēt Grieķijas kazino, attiecīgajam ārvalstu uzņēmumam vienmēr būtu iespēja atsaukties uz Likumdošanas dekrētu 2687/1953, kā to darīja *Hyatt Regency Xenodocheiaki kai Touristiki (Thessaloniki)* AE Saloniku kazino gadījumā.
- (45) Sūdzības iesniedzējs norāda, ka atbalsta saņēmēji var piedāvāt bezmaksas ieeju, taču joprojām jāmaksā nodoklis 80 % apmērā, kas, viņaprāt, ļoti skaidri demonstrē to, ka pasākums ir uzskatāms par valsts atbalstu. Grieķijas iestādes uz šo apgalvojumu atbild, ka šādai praksei ir izņēmuma raksturs, jo kazino to izmanto galvenokārt, lai piedāvātu komplementāru ieeju kazino īpaši nozīmīgām personām (VIP) vai klientiem, kuri ir slavenības, un ka šāda prakse ir pretrunā ar likumdošanu nodokļu jomā (Likums 2238/1994), jo, tā kā maksājums valstij no uzņēmuma līdzekļiem 80 % apmērā no ieejas biļetes cenas netiek uzskatīts par produktīviem izdevumiem un nevar tikt atskaitīts no uzņēmuma ieņēmumiem, šādu praksi īstenojošam uzņēmumam tiek radīts liels nodokļu slogs.
- (46) Iestādes un kazino *Mont Parnès* vērs Komisijas uzmanību arī uz citām kazino savstarpējām atšķirībām dažādu nodokļu un regulējošo pasākumu ietvaros. Tie piebilst, ka šīs atšķirības sūdzības iesniedzējam *Loutraki* nāk par labu un līdzsvaro priekšrocības, ko var izmantot atbalsta saņēmēji zemākas ieejas maksas dēļ. Jo īpaši tie min faktu, ka katrs kazino valstij maksā daļu no savas ikgadējās bruto peļņas, bet saskaņā ar likumu *Loutraki* maksā mazāku daļu nekā citi kazino. Komisija norādīja, ka, pirmkārt, ja Grieķijas iestāžu un kazino *Mont Parnès* minētie citi pasākumi patiešām pastāv, tie var būt atsevišķs atbalsta pasākums par labu *Loutraki* ar noteikumu, ka ir ievēroti visi ES spēkā esošo tiesību aktu par valsts atbalstu nosacījumi. Tomēr jebkurā gadījumā minētie pasākumi atšķiras no vērtējamā pasākuma un neietilpst šā lēmuma darbības jomā.
- (47) Visbeidzot, Grieķija ir norādījusi, ka tā apsver iespēju mainīt savu cenu noteikšanas politiku attiecībā uz kazino, lai novērstu diskrimināciju. Neskatoties uz to, Komisija vēl nav tikusi informēta par to, ka šādas izmaiņas tiktu ieviestas.
- (48) Grieķijas iestādes un kazino *Mont Parnès* nav iesnieguši nekādus apsvērumus attiecībā uz jebkāda atbalsta sadarbību un likumību.

IV.1.2. Atbalsta summas noteikšana un atgūšana

- (49) Pakārtoti Grieķijas iestādes un kazino *Mont Parnès* apgalvo, ka, pat ja tiktu konstatēts, ka vērtējamais pasākums ir uzskatāms par nelikumīgu un nesaderīgu valsts atbalstu, šā atbalsta atgūšana būtu pretrunā diviem principiem:

— pirmkārt, tā būtu pretrunā sabiedrības pārstāvju pamatotai cerību principam. Jautājumu par kazino ieejas maksu un jo īpaši par to, cik lielā mērā ieejas maksai jāklūst par finanšu slogu kazino, izskatīja Valsts padome pirms aptuveni 15 gadiem⁽⁴³⁾. Tā nolēma saskaņā ar valsts tiesībām, ka ieejas maksai nepiemīt nodokļa raksturs, kas netieši norādīja uz to, ka šī ieejas maksa nav uzskatāma par finansiālu slogu kazino. Tādējādi atbalsta saņēmēji kazino var pamatot rīkoties saskaņā ar pieņēmumu, ka nevar būt runas par to, ka valsts atbalsts izriet no atšķirībām starp minētajām cenām, kas nav uzskatāmas par finansiālu slogu saskaņā ar valsts tiesībām,

— otrkārt, tā būtu pretrunā principam, ka tiesības nedrīkst izmantot ļaunprātīgi. Grieķijas iestādes un kazino *Mont Parnès* apgalvo, ka *Loutraki*, iesniedzot

⁽⁴³⁾ Valsts padomes nolēmums Nr. 4027/1998. Sk. arī 39. zemsvītras piezīmi iepriekš.

Komisijai sūdzību 15 gadus pēc apspriežamā pasākuma pieņemšanas (kas notika 1995. gadā), ļaunprātīgi izmantoja savas tiesības griezties pēc palīdzības pie Komisijas, lai panāktu savu interešu un tiesību aizsardzību saskaņā ar LESD noteikumiem par valsts atbalstu.

- (50) Attiecībā uz atgūstamās summas aprēķināšanu Grieķijas iestādes un *Mont Parnès* apstrīd *Loutraki* piedāvāto aprēķinu, kurā ierosināts, ka starpība starp nodokļiem uz vienu klientu, kuri iekasēti no kazino ar augstākām cenām un kazino ar zemākām cenām, jāsaņem ar to klientu skaitu, kuri apmeklējuši atbalsta saņēmējus kazino. Tie uzskata, ka šī aprēķina metode ir nepilnīga un patvaļīga, jo nav konkrēti zināms, vai, nosakot augstāku ieejas maksu, iespējamajiem atbalsta saņēmējiem, proti, kazino *Mont Parnès*, Saloniku kazino un Korfu salas kazino⁽⁴⁴⁾, būtu tāda pati klientūra.

IV.2. Loutraki iesniegtās piezīmes

- (51) *Loutraki* apgalvo, ka valsts likumdošanā paredzētie pasākumi rada nodokļu diskrimināciju par labu konkrētiem kazino, ciktāl vienotais 80 % nodoklis, kas jāmaksā valstij no kazino ieejas biļešu cenām, attiecas uz atšķirīgām nodokļu bāzēm, proti, divām valsts noteiktajām, atšķirīgajām ieejas biļešu cenām. Atbalsta saņēmējos kazino ieejas maksa ir ievērojami zemāka nekā pārējos kazino (EUR 6, nevis EUR 15), kas rada valstij ieņēmumu zaudējumus, un, ņemot vērā konkurences izkropļošanu, var uzskatīt, ka pasākums ietver valsts atbalstu.
- (52) *Loutraki* arī argumentē, ka pasākumam nav objektīva pamatojuma, jo zemākas ieejas maksas noteikšana atbalsta saņēmējiem kazino ir faktiski pretrunā ar sociālo mērķi un kazino ieejas maksas noteikšanas pamatojumu, un raksturojumu, kas ir apspriests Valsts padomes nolēmumā Nr. 4027/1998. *Loutraki* uzskata, ka nav nekāda pamata apgalvot, ka, nosakot dažādas ieejas maksas, var uzlabot administratīvo kontroli un sabiedrības aizsardzību – kazino *Mont Parnès*, kas atrodas tikai aptuveni 20 km no Atēnu pilsētas centra, ieejas maksa ir EUR 6, savukārt *Loutraki*, kas atrodas aptuveni 85 km no Atēnu pilsētas centra, ieejas maksa ir EUR 15, tāpat arī Saloniku kazino, kas atrodas aptuveni 8 km no Saloniku pilsētas centra, ieejas maksa ir EUR 6, savukārt Halkidiki kazino, kas atrodas 120 km no Saloniku pilsētas centra, tā ir EUR 15.
- (53) *Loutraki* atzīmē, ka Grieķija iepriekš apgalvoja, ka samazināto ieejas maksu EUR 6 apmērā var pamatot ar katra atbalsta saņēmēja kazino apstākļiem, galvenokārt saistībā ar ģeogrāfisko atrašanās vietu (kas nosaka attiecīgus

ekonomiskos, sociālos, demogrāfiskos un citus specifiskus aspektus), bet, kad Korfu salas kazino 2010. gada augustā tika privatizēts un sāka iekasēt ieejas maksu EUR 15 apmērā, netika sniegts neviens paskaidrojums, kādēļ šie īpašie apstākļi vairs netika ņemti vērā.

- (54) Attiecībā uz atgūstamā atbalsta summas noteikšanu *Loutraki* apgalvo, ka šo summu var iegūt, sareizinot starpību starp nodokļiem uz vienu klientu ar to klientu skaitu, kuri apmeklējuši atbalsta saņēmējus kazino.
- (55) Saistībā ar Grieķijas un kazino *Mont Parnès* minētajiem atsevišķajiem pasākumiem, kas saskaņā ar to viedokli ir labvēlīgi *Loutraki*, galvenajam no tiem esot pasākumam, kas ļaujot *Loutraki* maksāt valstij mazāku daļu no tā ikgadējās bruto peļņas, nekā to dara pārējie kazino, *Loutraki* norāda, ka realitātē tas ir maksājis tādu pašu summu kā konkurenti, pamatojoties uz atsevišķu līgumu ar iestādēm.

V. NOVĒRTĒJUMS

- (56) Vērtējamais pasākums ietver nodokļu diskrimināciju par labu konkrētiem kazino, ko Grieķijas iestādes ir īstenojušas, vienlaikus piemērojot vairākus noteikumus⁽⁴⁵⁾, kas paredz vienotu 80 % nodokli, maksājumu no kazino iekasētās ieejas maksas, un nosaka atšķirīgas regulētās cenas valsts īpašumā esošajiem (EUR 6) un privātīpašumā esošajiem (EUR 15) kazino, tādējādi radot privātīpašumā esošajiem kazino neizdevīgus konkurences apstākļus⁽⁴⁶⁾.

V.1. Valsts atbalsta esamība LESD 107. panta 1. punkta izpratnē

- (57) Lai noskaidrotu, vai pasākums ir uzskatāms par valsts atbalstu Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) izpratnē, Komisijai jāizvērtē, vai pasākums ir saderīgs ar LESD 107. panta 1. punktu. Tajā ir noteikts, ka "ja vien Līgumi neparedz ko citu, ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm".
- (58) Komisija attiecīgi izvērtēs, vai apstrīdētais pasākums atbilst visiem četriem nepieciešamajiem nosacījumiem, lai būtu uzskatāms par valsts atbalstu 107. panta 1. punkta izpratnē.

⁽⁴⁵⁾ Jo īpaši Likumdošanas dekrēts 2687/1953, Likums 2206/1994, ministra 1995. gada 16. novembra lēmums 1128269/1226/0015/POL.1292 (FEK 982/B/1995) un 2003. gada 30. aprīļa Likums 3139.

⁽⁴⁶⁾ Vērtējamais pasākums attiecas uz valsts īpašumā esošajiem kazino un vienu privātīpašumā esošu kazino Salonikos, kam izņēmuma kārtā ir piešķirtas tādas pašas priekšrocības kā valsts īpašumā esošajiem kazino, kā tas ir detalizētāk paskaidrots šajā lēmumā.

⁽⁴⁴⁾ Rodas salas kazino nav minēts, jo tas piemēro cenu EUR 15 apmērā kopš 1999. gada, un tādējādi atbalsta atgūšana uz to neattiecas, pamatojoties uz Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 15. pantā minēto desmit gadu noilguma periodu.

V.1.1. Radītās priekšrocības

- (59) Lai pasākumu varētu uzskatīt par valsts atbalstu, tam jārada atbalsta saņēmējiem priekšrocības, kas atbrīvo tos no maksājumiem, kurus būtu bijis jāizmaksā no to budžeta.
- (60) Grieķijas iestādes ir argumentējušas, ka, pirmkārt, pasākums neietilpst noteikumu par valsts atbalstu darbības jomā tādēļ, ka maksājuma apjoms, kas visiem Grieķijas kazino jāmaksā valstij, ir vienāds, proti, 80 % no katras ieejas biļetes vērtības, savukārt režīma atšķirības izriet no 1994. un 1995. gada likumdošanā paredzētās cenu noteikšanas politikas, kuras ietvaros saskaņā ar Likumu 2206/1994 to kazino, kuriem bija izsniegtas licences, ieejas maksa tika noteikta EUR 15 apmērā.
- (61) Tās arī apgalvo, ka ieejas maksa ir tikai administratīvs kontroles pasākums, kuram nepiemīt nodokļa raksturs, jo saskaņā ar Valsts padomes nolikumu 4025/1998 kazino ieejas maksas noteikšanai ir sociāls raksturs, un tā nav uzskatāma par nodokļu pasākumu.
- (62) Vispirms jānorāda, ka cenu noteikšana saskaņā ar Likumu 2206/1994 nevar tikt vienkārši uzskatīta par tipisku cenu noteikšanas politiku, jo visiem kazino tiek dota iespēja iekasēt no klientiem zemāku ieejas maksu vai pat piešķirt bezmaksas ieeju, bet, neskatoties uz to, visos gadījumos šiem kazino ir pienākums maksāt valstij 80 % no izsniegtās ieejas biļetes vērtības neatkarīgi no tā, kāda summa tikusi faktiski iekasēta no klienta.
- (63) Jebkurā gadījumā, piemērojot ES noteikumus par valsts atbalstu, nav svarīgi, vai vērtējama pasākums ir nodoklis vai cenu noteikšanas pasākums, jo 107. pants attiecas uz jebkāda veida atbalstu, kas rada priekšrocības. Fakts, ka tā primārais mērķis nav radīt nodokļu ieņēmumus, pats par sevi nav pietiekams, lai pieļautu, ka šāds pasākums netiek klasificēts kā valsts atbalsts.
- (64) Pat ja tiek akceptēts, ka kazino ieejas maksas noteikšanai var būt sociāls mērķis, jautājums par to, vai šis pasākums rada priekšrocības, kas atbilst valsts atbalstam, jāizvērtē saistībā ar tā ietekmi uz atsevišķiem uzņēmumiem, lai noteiktu, vai daži uzņēmumi iemaksā mazāk valsts ieņēmumus. Ņemot vērā, ka atbrīvojums no vispārīgās ieejas maksas EUR 15 apmērā iekasēšanas ir piešķirts individuāli konkrētiem kazino un jo īpaši ka 80 % nodoklis valstij ir maksājams no zemākās cenas, kas šiem kazino jāiekasē (pēc būtības, sk. iepriekš), ir skaidrs, ka šiem kazino tiek radītas priekšrocības.
- (65) Komisija atzīst dalībvalstu tiesības noteikt pasākumu par nodokļu vai cita veida pasākumu saskaņā ar valsts likumdošanu. Komisijas vērtējuma mērķis nebūt nav interpretēt valsts likumdošanu. Taču šim pasākumam ir visas iespējas panākt, ka katram kazino regulāri jāmaksā valstij 80 % no katras izsniegtās ieejas biļetes vērtības. Papildus tam Komisija atzīmē, ka saskaņā ar valsts likumdošanu (jo īpaši Likumu 2206/1994 un ministra 1995. gada lēmumu) maksājams summas jāiemaksā atbilstīgajā ienākuma nodokļu iestādē⁽⁴⁷⁾. Kaut arī pasākuma klasifikācija saskaņā ar valsts likumdošanu paliek nemainīga, Komisija norāda, ka šā pasākuma ietekme ir līdzīga nodokļu pasākuma ietekmei. Attiecīgi tikai šajā lēmumā un lai veiktu izvērtēšanu saskaņā ar ES noteikumiem par valsts atbalstu, Komisija nodēvēs pasākumu šādi: "nodokļu pasākums", "nodoklis" vai "aplūkšana ar nodokļiem".
- (66) Vērtējama pasākums, proti, nodokļu diskriminācija tādas kopējās ietekmes dēļ, ko ir radījusi nevienādu regulētu ieejas biļešu cenu aplūkšana ar vienotu nodokli, rada priekšrocības Grieķijas valsts īpašumā esošajiem kazino salīdzinājumā ar privātīpašumā esošajiem kazino. Iepriekš minēto divu valsts darbību kopējā ietekme ir tāda, ka privātīpašumā esošajiem kazino jāmaksā valstij nodoklis par ieejas maksu uz vienu personu EUR 12 apmērā (80 % no EUR 15), savukārt valsts īpašumā esošie kazino maksā nodokli tikai EUR 4,80 apmērā (80 % no EUR 6)⁽⁴⁸⁾.
- (67) Ar šo pasākumu Grieķija atbrīvo valsts īpašumā esošo kazino no sloga, kāds tiem citkārt būtu, ja aplūkšana ar nodokļiem būtu nediskriminējoša un neietekmētu konkurenci. Nediskriminējoša un konkurenci neietekmējoša aplūkšana ar nodokļiem būtībā Grieķijā tika ieviesta ar Likumu 2206/1994 par kazino izveidošanu, organizāciju, apsaimniekošanu un kontroli, kurā bija noteikta ieejas maksa EUR 15 apmērā un valstij maksājama nodoklis 80 % apmērā no šīs summas. Taču Grieķijas valsts nav piemērojusi šo nediskriminējošo un konkurenci neietekmējošo nodokļu sistēmu attiecībā uz valsts īpašumā esošajiem kazino (vai privātīpašumā esošo kazino Salonikos, kas saņem tādas pašas priekšrocības), un tā vietā ļauj tiem maksāt tikai EUR 4,80 lielu nodokli par ieejas maksu. Tā rezultātā Grieķija ir sniegusi īpašu atbalstu šiem uzņēmumiem. Šiem kazino ir bijis mazāks nodokļu slogs uz personu no to kopējiem ieņēmumiem. To kopējie ieņēmumi ietver ne tikai ienākumus no ieejas maksas (tikai no ieejas biļešu cenas), bet arī no citiem

(47) Ministra 1995. gada lēmuma 10.1. punkts, minēts iepriekš: "Valsts nodokļi jāiemaksā attiecīgajā ienākuma nodokļu iestādē līdz katra mēneša desmitajam datumam, pievienojot ziņojumu par iepriekšējā mēneša nodokļiem."

(48) Lai gan iepriekš ir minēta atsaucē uz valsts īpašumā esošajiem kazino, Komisija norāda, ka izņēmuma kārtā valsts īpašumā esošo kazino zemākā ieejas maksa attiecas arī uz vienu privātīpašumā esošo kazino Salonikos, kā tas izskaidrots citviet šajā lēmumā.

- ienākumu avotiem, piemēram, azartspēlēm, viesnīcas pakalpojumiem, bāru un restorānu pakalpojumiem, izklaides pasākumiem u.c.
- (68) Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru atbalsta jēdziens ietver ne tikai labvēlīgu palīdzību, bet arī pasākumus, ar kuriem dažādos veidos tiek samazināti maksājumi, kuri parasti tiek iekļauti uzņēmuma budžetā un kuri, lai gan nav subsīdijas vārda vistiešākajā nozīmē, ir līdzīgi pēc rakstura un kuriem piemīt tāda pati ietekme⁽⁴⁹⁾. Šādas priekšrocības var tikt nodrošinātas, dažādos veidos samazinot uzņēmuma nodokļu slogu, tostarp samazinot nodokļu bāzi.
- (69) Šajā gadījumā kazino *Mont Parnès* un Korfus salas un Saloniku kazino (un līdz 1999. gadam arī Rodas salas kazino⁽⁵⁰⁾) ir saņēmuši priekšrocības, kas ir līdzīgas nodokļu bāzes samazināšanai, jo, kā iepriekš paskaidrots, šiem kazino pastāv īpaši nosacījumi, saskaņā ar kuriem to maksātais nodoklis uz vienu apmeklētāju ir noteikts zemākā līmenī nekā pārējo kazino nodoklis.
- (70) Grieķijas iestādes ir argumentējušas, ka ieguvējs no šā zemākā nodokļu sloga ir klients. Tomēr, pat ja varētu apgalvot, ka klienti gūst labumu arī no samazinātā ieejas maksas nodokļu sloga tādēļ, ka viņi samaksā zemāku kopējo cenu, tas nenozīmē, ka pasākums nerada priekšrocības attiecīgajiem uzņēmumiem, proti, atbalsta saņēmējiem kazino, jo tie maksā zemākus nodokļa maksājumus uz vienu apmeklētāju.
- (71) Nodokļu lietās ir novērots, ka atbrīvojumi no nodokļiem, kuru nominālo vērtību maksā patērētājs, bet iekasē piegādātājs, var tikt uzskatīti par iespējamu valsts atbalstu tāpat kā citi stimuli, kas vērsti uz patērētājiem, lai iegādātos konkrētas preces un pakalpojumus⁽⁵¹⁾.
- (72) Saskaņā ar iepriekšējo praksi⁽⁵²⁾ Komisija uzskata, ka par patērētājiem maksājamo nodokļu samazināšana var tikt uzskatīta par valsts atbalstu, ja šī samazināšana ir atkarīga no konkrēta uzņēmuma nodrošinātas noteiktas preces iegādes vai pakalpojuma izmantošanas. Tādējādi arguments, ka tiešais atbalsta saņēmējs ir klients, nav šķērslis tam, lai konstatētu, ka pasākums ir uzskatāms par valsts atbalstu.
- (73) Turklāt, ņemot vērā Grieķijas kazino īstenoto ierasto komercpraksi, kuras ietvaros tie atsakās no ieejas maksas, vienlaicīgi maksājot valstij nodokli par ieejas maksu (80 % no biļetes nominālvērtības), ar nodokļu diskrimināciju radītās priekšrocības valsts īpašumā esošajiem
- kazino ir pat lielākas, jo privātīpašumā esošajos kazino, kuriem jāmaksā nodoklis EUR 12 apmērā, ieejas maksa ir ievērojami augstāka nekā valsts īpašumā esošajos kazino, kuriem no saviem kopējiem ieņēmumiem jāsedz summa tikai EUR 4,80 apmērā no biļetes cenas.
- (74) Grieķijas iestādes apgalvo, ka praksei noteikt bezmaksas ieeju konkrētās dienās atbalsta saņēmējos kazino ir izņēmuma raksturs. Tomēr tā ir īpaši paredzēta valsts likumdošanā (ministra 1995. gada lēmums). Grieķija ir argumentējusi, ka šī prakse attiecas tikai uz VIP personām vai slavenībām, bet Komisijas rīcībā ir pierādījumi publiski pieejamas informācijas veidā, piemēram, ar avižu un interneta starpniecību izplatītas reklāmas, kurās tiek piedāvāta bezmaksas ieeja, kas liecina, ka bezmaksas ieeja tiek piedāvāta visiem klientiem atsevišķās nedēļas dienās kā ierasta prakse (piemēram, Saloniku kazino savā interneta mājas lapā reklamē, ka tas piedāvā regulāru bezmaksas ieeju no svētdienas līdz ceturtdienai⁽⁵³⁾). Tādējādi nešķiet, ka atbalsta saņēmēju kazino vidū bezmaksas ieejas noteikšanas praksei piemīt izņēmuma raksturs.
- (75) Grieķija apgalvo, ka šāda prakse ir pretrunā ar valsts nodokļu likumdošanu, bet Komisija norāda, ka valsts likumdošanā par kazino ir skaidri paredzēta iespēja piedāvāt bezmaksas ieeju, ko atbalsta saņēmēji kazino arī acīmredzami izmanto.
- (76) Tāpat arī Grieķija argumentē, ka, tā kā no kazino līdzekļiem valstij maksājami 80 % no biļetes cenas netiek uzskatīti par produktīvajiem izdevumiem un saskaņā ar Grieķijas nodokļu likumdošanu tie nevar tikt atskaitīti no uzņēmuma ienākumiem, šādu praksi īstenojošam uzņēmumam rodas ievērojams nodokļu slogs. Komisija atzīmē, ka šāds apgalvojums faktiski ir labvēlīgs sūdzības iesniedzēja argumentācijai, ka ievērojamā nodokļu sloga dēļ, ko rada nodokļu maksāšana no ieņēmumiem, privātīpašumā esošs kazino realitātē nevar atļauties piedāvāt bezmaksas ieeju, tādējādi pamatojot argumentu, ka kazino ar zemākām cenām ir priekšrocības.
- (77) Grieķija arī ir norādījusi, ka, tā kā kazino patur 20 % no nevienādās ieejas maksas, priekšrocības rodas tiem kazino, kuri iekasē augstāku maksu, tādējādi nodrošinot tīro ieņēmumu EUR 3 apmērā, salīdzinot ar valsts īpašumā esošo kazino iekasēto summu EUR 1,20 apmērā. Šis arguments ir maldinošs, jo nav ņemti vērā divi ļoti svarīgi fakti, lai pienācīgi izprastu šā pasākuma patieso pret konkurenci vērsto ietekmi. No vienas puses, fakts, ka iestādes atsevišķiem kazino ir noteikušas zemākas biļešu cenas, ieskaitot nodokli par ieejas maksu, padara šos kazino pievilcīgākus klientiem, un tas i) rada pieprasījuma novirzes, kas neatbilst tādai situācijai, kas dominētu, ja kazino konkurētu tikai paši par sevi, balstoties tikai uz piedāvāto pakalpojumu klāstu un kvalitāti, kā arī, ii) ja visi pārējie faktori ir līdzīgi, mērķslēgi palielina šo kazino apmeklētāju skaitu. No otras puses, kā paskaidrots iepriekš, ieņēmumi no ieejas maksas ir tikai

⁽⁴⁹⁾ Tiesas 2001. gada 8. novembra spriedums lietā C-143/99 *Adria-Wien Pipeline un Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, Krājums, I-8365. lpp.

⁽⁵⁰⁾ Rodas salas kazino sāka iekasēt ieejas maksu EUR 15 apmērā pēc tā privatizācijas 1999. gadā, un kopš tā brīža ir maksājis nodokļos 80 % no šīs cenas.

⁽⁵¹⁾ Sk., piemēram, lietu C76/2003 – Komisijas 2010. gada 26. maija Lēmums par valsts atbalstu, slēdzot vienošanās par nodokļu darījumiem, ko Beļģija īstenojusi attiecībā uz uzņēmumu *Umicore SA* (iepriekš – *Union Minière SA*) (OV L 122, 11.5.2011., 76. lpp.).

⁽⁵²⁾ Komisijas 1998. gada 21. janvāra Lēmums 98/476/EK par nodokļu koncesijām, kas piešķirtas saskaņā ar Vācijas Akta par peļņas nodokli (*Einkommensteuergesetz*) 52. panta 8. punktu (OV L 212, 30.7.1998., 50. lpp.).

⁽⁵³⁾ Saloniku kazino piedāvā bezmaksas ieeju no plkst. 7.00 līdz 20.00 no svētdienas līdz ceturtdienai (sākot no 10. janvāra): <http://www.regencycasinos.gr/en-GB/Promotion/Kliroseis/Kliroseis.aspx>.

ierobežota daļa no kopējiem ieņēmumiem, ko uzņēmumam rada kazino piesaistītie apmeklētāji un no kuriem tam jāmaksā nodoklis par ieejas maksu.

(78) Visbeidzot, nodokļu diskriminācija sniedz priekšrocības, kas ir atzīts arī attiecīgajā valsts likumdošanā. Kā Grieķijas iestādes ir ziņojušas, Saloniku kazino ir atļauts iekasēt zemāku ieejas maksu un maksāt zemākus nodokļus, pamatojoties uz 1953. gada Likumdošanas dekrētu, kurā ir noteikts, ka ar ārvalstu kapitālu izveidotiem uzņēmumiem jānodrošina tikpat labvēlīgi nosacījumi kā vietējiem uzņēmumiem. Kaut arī Grieķijas iestādes apgalvo, ka apspriežamā shēma nerada priekšrocības, tās tomēr piemēro šo likumdošanu attiecībā uz Saloniku kazino ar pamatojumu, ka tā nodrošina vislabvēlīgākos nosacījumus tāpat kā vietējiem uzņēmumiem, pretēji aprūtinot šākiem nosacījumiem, ko piemēro attiecībā uz pārējiem privātīpašumā esošajiem kazino.

(79) Pakārtoti Grieķijas iestādes un kazino *Mont Parnès* vērs uzmanību uz citām kazino savstarpējām atšķirībām dažādu nodokļu un regulējošo pasākumu ietvaros un attiecīgi piebilst, ka šīs atšķirības nodrošina labvēlīgus nosacījumus sūdzības iesniedzējam *Loutraki* un līdz ar to līdzsvaro priekšrocības, ko var izmantot atbalsta saņēmēji zemākas ieejas maksas dēļ⁽⁵⁴⁾. Komisija atzīmē, ka pamatojums, ka viens pasākums (vispārējās nodokļu politikas atšķirības) jākompensē ar citu (ieejas biļešu cenu atšķirības un īpašais ieejas maksas nodoklis), nevar tikt akceptēts kā arguments viedoklim, ka vērtējamais pasākums nav uzskatāms par valsts atbalstu. Jebkurā gadījumā, kā iepriekš minēts, šie pasākumi atšķiras no vērtējamā pasākuma un neietilpst šā lēmuma darbības jomā (sk. 46. punktu).

(80) Komisija secina, ka vērtējamais pasākums, proti, nodokļu diskriminācija tādas kopējās ietekmes dēļ, ko ir radījuši nevienādu regulētu cenu aplikšana ar vienotu nodokli par ieejas maksu, rada priekšrocības kazino ar zemākām cenām.

V.1.2. Valsts līdzekļi un attiecināmība uz valsti

(81) Iepriekšminētās priekšrocības ir attiecināmas uz valsti un tiek finansētas no valsts līdzekļiem.

⁽⁵⁴⁾ Katrs kazino valstij maksā daļu no savas ikgadējās bruto peļņas. Šeit minētais galvenais pasākums ir tas, kura ietvaros *Loutraki* jāmaksā mazāka daļa nekā pārējiem kazino saskaņā ar likumdošanu. Tomēr oficiālās izmeklēšanas procedūras gaitā *Loutraki* norādīja, ka realitātē tas ir maksājis tādu pašu summu kā konkurenti, pamatojoties uz atsevišķu līgumu ar iestādēm.

(82) Kā paskaidrots iepriekš, nodokļu diskriminācija izriet no vairākiem Grieķijas valsts pieņemtiem administratīvajiem aktiem, dekrētiem un noteikumiem, jo īpaši šādiem: Likums 2206/1994, ministra 1995. gada lēmums, 2003. gada 30. aprīļa Likums 3139, Likumdošanas dekrēts 2687/1953, EOT (kas pārvalda valsts īpašumā esošos kazino) ģenerālsekretāra lēmumi, izdoti saskaņā ar Likumu 1624/1951 un Dekrētu 4109/1960, proti, EOT 1991. gada 21. novembra lēmums 535633, ar kuru nosaka kazino *Mont Parnès* ieejas maksu GRD 2 000 apmērā, un EOT 1992. gada 24. marta lēmums 508049, ar kuru nosaka Korfu un Rodas salu kazino ieejas maksu GRD 1 500 apmērā (Korfu salas kazino gadījumā tā vēlāk ar 1997. gada 24. novembra lēmumu 532691 tika paaugstināta līdz GRD 2 000), kā arī licences, kas katram kazino izsniegtas saskaņā ar valsts likumdošanu, apliecinot attiecīgo ieejas maksu un pienākumu maksāt valstij 80 % no katrā konkrētajā kazino spēkā esošās cenas.

(83) Turklāt nodokļu diskriminācija tiek finansēta no valsts līdzekļiem. Ja valsts negūst ieņēmumus, kas tai būtu jāiekasē no uzņēmuma normālos apstākļos, jāsecina, ka attiecīgais pasākums tiek finansēts no valsts līdzekļiem.

(84) Šajā gadījumā valsts īpašumā esošo kazino priekšrocības nodokļu izteiksmē rodas, jo tikusi mākslīgi samazināta ar 80 % nodokli aplikamā nodokļu bāze, valsts īpašumā esošajiem kazino pārejot no ieejas biļetes vispārējās nominālvērtības EUR 15 apmērā uz nominālvērtību EUR 6 apmērā.

(85) Eiropas Kopienu Tiesa ir nolēmusi⁽⁵⁵⁾, ka šāda diskriminējoša nodokļu bāzes samazināšana ir novedusi pie valsts nodokļu ieņēmumu zaudējumiem, kas atbilst valsts līdzekļu patēriņam LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Kopumā šīs vērtējamās lietas ietvaros Grieķijas valsts zaudē nodokļu ieņēmumus no valsts īpašumā esošajiem kazino EUR 7,20 apmērā uz vienu apmeklētāju, kas ir starpība starp privātīpašumā esošo kazino valstij maksāto nodokli par ieejas maksu EOT 12 apmērā un valsts īpašumā esošo kazino maksāto nodokli EUR 4,80 apmērā. Tomēr, vērtējot katra atbalsta saņēmēja kazino

⁽⁵⁵⁾ Tiesas 2006. gada 10. janvāra spriedums lietā C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze* un citi, Krājums, I-289. lpp. Sk. arī Komisijas 2004. gada 22. septembra Lēmumu lietā N 354/04 *Irish Holding Company Regime*, OV C 131, 28.5.2005., 10. lpp. Cita starpā sk. Komisijas Paziņojumu par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas saistīti ar tiešajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai (OV C 384, 10.12.1998., 3. lpp.).

saņemtās priekšrocības, var būt jāņem vērā konkrētas korekcijas (detalizētāk paskaidrots V.4. iedaļā "Atbalsta summas noteikšana un atgūšana": jo īpaši, piemēram, fakts, ka līdz 2000. gadam kazino *Mont Parmès* un Korfu salas kazino nemaksāja valstij nodokli par ieejas maksu, tādēļ šajā gadījumā priekšrocības izpaužas kā privātīpašumā esošo kazino valstij maksātais nodoklis EUR 12 apmērā).

- (86) Grieķija ir norādījusi, ka, tā kā kazino, kuros noteikta zemāka ieejas maksa, šā apstākļa dēļ var piesaistīt vairāk klientu, nav pārliecības, ka valsts zaudē ieņēmumus. Tā apgalvo, ka tādējādi pasākums nav uzskatāms par valsts atbalstu.
- (87) Kā tas jau minēts lēmumā par procedūras uzsākšanu, Komisija nepiekrīt šim argumentam. Saskaņā ar iepriekšējo praksi⁽⁵⁶⁾ Komisija uzskata, ka tāds fakts, ka nodokļu samazināšana attiecībā uz konkrētiem nodokļu maksātājiem var palielināt ar šā nodokļa starpniecību iekasētos kopējos ieņēmumus, uzreiz nenozīmē, ka pasākums netiek finansēts no valsts līdzekļiem.
- (88) Grieķijas iestāžu pamatojums ir kļūdains no tāda aspekta, ka kritērijs, pēc kura tās pārbauda nodokļu diskriminācijas ietekmi uz valsts budžetu, ir neobjektīvs pasākuma radīto priekšrocību dēļ. Savā argumentācijā Grieķijas iestādes ir ņēmušas vērā cenas samazināšanas dinamisko ietekmi, kas var palielināt pieprasījumu un līdz ar to arī iekasēto nodokļu apjomu, jo iekasētais nodoklis ir proporcionāls attiecībā pret apmeklētāju skaitu. Bet šis salīdzinājums ir nepareizs, jo pieprasījuma pieaugumu izraisa tieši šī priekšrocību radītā nevienlīdzība, proti, fakts, ka pastāv zemāka ieejas maksa un tādējādi arī zemāks nodokļu slogs uz vienu apmeklētāju.
- (89) Jebkurā gadījumā Grieķijas iestādes nav sniegušas nekādus pierādījumus tam, ka šāda nevienādu cenu sistēma būtu maksimāli palielinājusi kopējos nodokļu ieņēmumus no kazino maksājamiem nodokļiem par ieejas maksu. Ja Komisija uzskatītu par patiesu argumentu, ka ieejas maksas samazināšana līdz EUR 6 rada iekasēto nodokļu pieaugumu, tad nodokļu ieņēmumiem būtu maksimāli jāpieaug, nosakot visu gan valsts īpašumā esošo, gan privātīpašumā esošo kazino ieejas maksu EUR 6 apmērā, bet tas savukārt ir pretunā ar Grieķijas pamatojumu, ka šādu situāciju var nodrošināt ar tādas nodokļu diskriminācijas starpniecību, kas balstīta uz nevienādām cenām.
- (90) No iepriekš minētā attiecīgi izriet, ka apstrīdētās priekšrocības tiek finansētas no valsts līdzekļiem.

⁽⁵⁶⁾ Komisijas 2003. gada 17. februāra Lēmuma 2003/515/EK par Nīderlandes īstenoto atbalsta shēmu par labu starptautiskā finansējuma darbībām (atbalsta pasākums C 52/01) (OV L 180, 18.7.2003., 52. lpp.) 84. punktu.

V.1.3. Selektivitāte

- (91) Saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu, lai pasākumu varētu uzskatīt par valsts atbalstu, tam jābūt īpašam vai selektīvam, kas nozīmē, ka priekšrocības attiecas tikai uz konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanu.
- (92) Atbilstīgi Eiropas Kopienu Tiesas judikatūrai⁽⁵⁷⁾ "attiecībā uz selektivitātes kritērija novērtējumu, kas ir valsts atbalsta jēdziena pamatā, Tiesa ir konsekventi lēmusi, ka EK līguma 87. panta 1. punkts (tagad LESD 107. panta 1. punkts) ietver prasību izvērtēt, vai konkrētas juridiskās kārtības ietvarā valsts pasākums var "veicināt dažas uzņēmējdarbības vai dažu preču ražošanu" salīdzinājumā ar citām, kas ir faktiski un tiesiski līdzīgā stāvoklī, ievērojot minētā pasākuma mērķi"⁽⁵⁸⁾. Tiesa vairākos gadījumos arī ir lēmusi, ka LESD 107. panta 1. punkts neizšķir dažādus valsts atbalsta iemeslus vai mērķus, bet gan tikai tos definē saistībā ar to radīto ietekmi⁽⁵⁹⁾. Saskaņā ar Komisijas praksi un ES judikatūru nodokļu lietās attiecīgās selektīvās priekšrocības var izrietēt no juridiska, regulatīva vai administratīva nodokļu noteikumu izņēmuma vai nodokļu iestāžu diskrecionārās prakses. Neskatoties uz to, pasākuma selektīvo raksturu var pamatot ar šīs sistēmas veidu vai vispārējām iezīmēm⁽⁶⁰⁾, un tādā gadījumā tas, iespējams, nav uzskatāms par valsts atbalstu.
- (93) Pirmkārt, Komisija konstatē, ka vērtējamās lietas ietvaros vispārīgā nodokļu sistēma ir sistēma, kas būtībā tiek piemērota attiecībā uz visiem kazino un kas ir noteikta Likumā 2206/1994 un ministra 1995. gada lēmumā par likuma īstenošanu (šo apgalvojumu apstiprina Grieķijas iestādes, sk. 19. punktu).
- (94) Otrkārt, Komisija konstatē, ka apspriežamais pasākums ir uzskatāms par atkāpi no vispārīgās nodokļu sistēmas. Kā to apliecina Grieķijas iestādes, īpašie noteikumi, kas tiek piemēroti attiecībā uz valsts īpašumā esošajiem kazino

⁽⁵⁷⁾ Šajā saistībā sk. Tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-308/01 *GIL Insurance* (Krājums, I-4777. lpp., 68. punkts), Tiesas 2005. gada 3. marta spriedumu lietā C-172/03 *Heiser* (Krājums, I-1627. lpp., 40. punkts) un Tiesas 2006. gada 6. septembra spriedumu lietā C-88/03 *Portugāle/Komisija* (Krājums, I-7115. lpp., 54. punkts).

⁽⁵⁸⁾ Tiesas 2006. gada 6. septembra spriedums lietā C-88/03 *Portugāle pret Komisiju*, Krājums, I-7115. lpp., 54. punkts.

⁽⁵⁹⁾ Šajā saistībā sk. Pirmās instances tiesas (tagad – Vispārējā tiesa) 2005. gada 18. janvāra spriedumu lietā T-93/2002 *Confédération nationale du Crédit mutuel pret Komisiju*, Krājums, II-143. lpp. Sk. arī, piemēram, Tiesas 1996. gada 29. februāra spriedumu lietā C-56/93 *Beļģija/Komisija* (Krājums, I-723. lpp., 79. punkts), Tiesas 1996. gada 26. septembra spriedumu lietā C-241/94 *Francija pret Komisiju*, Krājums, I-4551. lpp., 20. punkts, Tiesas 1999. gada 17. jūnija spriedumu lietā C-75/97 *Beļģija pret Komisiju*, Krājums, I-3671. lpp., 25. punkts, un Tiesas 2003. gada 13. februāra spriedumu lietā C-409/00 *Spānija pret Komisiju*, Krājums, I-10901. lpp., 46. punkts.

⁽⁶⁰⁾ Tiesas 1974. gada 2. jūlija spriedums lietā 173/73 *Itālija pret Komisiju*, Krājums, 709. lpp.

(un privātīpašumā esošo Saloniku kazino) tiek uzskatīti par Likuma 2206/1994 un ministra 1995. gada lēmuma par likuma īstenošanu vispārīgo noteikumu izņēmumiem (sk. iepriekš 19. punktu un citus).

- (95) Komisija norāda, ka prasība maksāt 80 % no ieejas maksas valstij neattiecas uz kazino *Mont Parnès* un Korfu salas kazino līdz 2003. gadam. Kā atzīmēts iepriekš, šī prasība sāka attiekties uz Saloniku un Rodas salas kazino, tiklīdz tie saņēma licences saskaņā ar Likumu 2206/1994, attiecīgi 1995. un 1996. gadā. Kazino *Mont Parnès* un Saloniku kazino gadījumā ieejas maksa līdz pat šim brīdim ir bijusi EUR 6, bet Korfu salas kazino gadījumā tā saglabājās šāda līdz privatizācijai 2010. gada augustā, savukārt Rodas salas kazino gadījumā – līdz privatizācijai 1999. gadā. Taču abas prasības – gan par valstij maksājamo 80 % nodokli, gan par ieejas maksas noteikšanu EUR 15 apmērā – kļuva saistošas arī visiem pārējiem kazino, sākot no 1995. gada, un kopš šā brīža ir arī tikušas piemērotas.
- (96) Komisija attiecīgi secina, ka pasākums ir selektīvs.
- (97) Treškārt, Komisija konstatē, ka pasākuma selektīvo raksturu var pamatot ar sistēmas veidu un vispārējām iezīmēm, proti, ar mēru, kādā izņēmumi nodokļu sistēmā vai sistēmas diferenciacija izriet tieši no attiecīgās dalībvalsts sistēmas pamatprincipiem (šis ir selektivitātes analīzes trešais posms). Komisija saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru ⁽⁶¹⁾ uzskata, ka pasākumi, kas ievieš atšķirību starp uzņēmumiem, nav valsts atbalsts, ja atšķirība izriet no tās izmaksu sistēmas būtības un vispārējās struktūras, kurā tie ietilpst. Šis pamatojums, kas balstīts uz nodokļu sistēmas būtību vai vispārējo struktūru, kopumā parāda īpaša nodokļu pasākuma saskaņotību ar nodokļu sistēmas iekšējo loģiku. Tomēr Komisijas prakses un Tiesas judikatūras ietvaros pastāv ļoti ierobežojoša pieeja attiecībā uz šāda veida pamatojumiem. Apsvērumiem, uz kuriem balstās šāds pamatojums, jābūt attiecīgās nodokļu sistēmas galvenajām iezīmēm.
- (98) Grieķijas iestādes ir norādījušas, ka katra kazino individuālie apstākļi ir atšķirīgi un ka cenas tiek noteiktas, ņemot vērā šos apstākļus un paturot prātā, ka mērķis ir noteikt tādu cenu, kas attur personas ar zemiem ienākumiem no azartspēlēm.
- (99) Komisija šiem apgalvojumiem nepiekrīt. Apgalvojums, ka cenas līmenis tiek noteikts un pamatots, ņemot vērā

katra atsevišķa kazino apstākļus un paturot prātā, ka mērķis ir noteikt tādu cenu, kas attur personas ar zemiem ienākumiem no azartspēlēm, ir pretrunā ar faktu, ka gan kazino *Mont Parnès*, gan Saloniku kazino, kuru ieejas maksa ir EUR 6, atrodas tuvu lielām apdzīvotām vietām Grieķijā. Pretrunā tam ir arī skaidri minētā iespēja klientiem piešķirt bezmaksas ieejas tiesības, ja valstij tik un tā tiek maksāti 80 % no ieejas maksas.

- (100) Komisija arī konstatē, ka nav skaidrs, kādēļ šī zemā cena ir nepieciešama tieši šo konkrēto kazino gadījumā, nevis attiecībā uz pārējiem kazino. Grieķijas iestādes nav izskaidrojušas ekonomisko aprēķinu, ar kuru ieejas maksa tiek noteikta tieši zemajā EUR 6 līmenī, nevis kādā citā vidējā līmenī, vai, pieņemot, ka patiešām pastāv minētie īpašie apstākļi – kuri saskaņā ar Grieķijas minēto ir atkarīgi galvenokārt no ģeogrāfiskās atrašanās vietas – to, kādēļ visiem atbalsta saņēmējiem kazino ir pienākums drīzāk iekasēt vienādu ieejas maksu (pēc vispārējā principa, sk. iepriekš), nevis ieejas maksu, kas ir pielāgota katrai individuālajai situācijai. Piemēram, ja tiek apgalvots, ka zemāko ieejas maksu var pamatot ar faktoriem, kas ir specifiski katra kazino ģeogrāfiskajai atrašanās vietai, šāds arguments nekādā gadījumā neattiektos uz Saloniku kazino, kas saņem šādas priekšrocības nevis savas ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ, bet gan pateicoties valsts likumdošanas noteikumam, ka ar ārvalstu kapitālu izveidotiem uzņēmumiem jānodrošina vislabvēlīgākie nosacījumi, kādi piemērojami vietējiem uzņēmumiem. Tādējādi nešķiet, ka, nosakot Saloniku kazino ieejas maksu, vispār būtu ņemta vērā tā ģeogrāfiskā atrašanās vieta. Vēl kā piemēru var minēt to, ka Korfu salas kazino sāka iekasēt ieejas maksu EUR 15 apmērā līdz ar tā privatizāciju 2010. gada augustā. Šajā saistībā Grieķijas iestādes nav pienācīgi paskaidrojušas, kādēļ iepriekšminētie īpašie apstākļi šajā gadījumā netika ņemti vērā un kādēļ vairs nebija nepieciešams noteikt zemāku ieejas maksu.
- (101) Attiecīgi Komisija secina, ka vērtējamā pasākuma selektīvo raksturu nevar pamatot ar sistēmas veidu vai vispārējām iezīmēm. Komisija uzskata, ka apstrīdētais pasākums ietver diskriminācijas elementu, kas izpaužas kā nodokļu bāzes samazināšana, tādējādi radot nodokļu priekšrocības par labu atsevišķiem kazino, un ka šo diskrimināciju nevar pamatot ar Grieķijas vispārīgās nodokļu sistēmas iekšējo loģiku.
- (102) Visbeidzot, Komisija uzskata, ka ir konstatēta atbilstība selektivitātes kritērijam LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.
- V.1.4. *Konkurences izkroplošana un ietekme uz tirdzniecību*
- (103) Lai pasākumu uzskatītu par valsts atbalstu, tam jāietekmē dalībvalstu savstarpējā konkurence un tirdzniecība.

⁽⁶¹⁾ Sk. Tiesas spriedumu lietā C-88/03 *Portugāle pret Komisiju*, sk. iepriekš 49. zemsvītras piezīmi, 81. punkts. Sk. arī Pirmās instances tiesas 2009. gada 9. septembra spriedumu lietā T-227/01 *Territorio Histórico de Alava* un citi (vēl nav publicēts, 179. punkts) un 2009. gada 9. septembra spriedumu lietā T-230/01 *Territorio Histórico de Alava* un citi (vēl nav publicēts, 190. punkts).

Neatkarīgi no atbalsta saņēmēja juridiskā statusa vai finanšu avotiem šis kritērijs paredz, ka pasākuma adresāts veic saimniecisku darbību.

- (104) Saskaņā ar Tiesas judikatūru ⁽⁶²⁾: "(...) Lai valsts pasākumu kvalificētu kā aizliegto valsts atbalstu, nav jāpierāda atbalsta patiesā ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm un konkurences faktiskā kropļošana, bet tikai jāpārbauda, vai šāds atbalsts var ietekmēt minēto tirdzniecību un izkropļot konkurenci. Jo īpaši, ja atbalsts, ko piešķir dalībvalsts, stiprina uzņēmuma stāvokli attiecībā pret citām Kopienas iekšējā tirdzniecībā konkurējošām uzņēmējiesabiedrībām, jāuzskata, ka minētais atbalsts ietekmē šo tirdzniecību. (...) Turklāt nav nepieciešams, lai saņēmēja uzņēmējiesabiedrība piedalās Kopienas iekšējā tirdzniecībā. Atbalsts, ko dalībvalsts piešķir uzņēmējiesabiedrībai, var palīdzēt saglabāt vai palielināt tās iekšzemes darbību, tādējādi samazinot citās dalībvalstīs reģistrēto uzņēmējiesabiedrību iespējas iekļūt attiecīgās dalībvalsts tirgū." Turklāt saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru ⁽⁶³⁾, lai secinātu, ka pasākums izkropļo konkurenci un ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm, pietiek ar to, ka atbalsta saņēmējs konkurē ar citiem uzņēmumiem konkurencei atvērto tirgos iekšējā tirgus ietvaros ⁽⁶⁴⁾. Komisija uzskata, ka judikatūrā paredzētie noteikumi ir ievēroti turpmāk minēto iemeslu dēļ.
- (105) Ar apstrīdētā pasākuma starpniecību tiek atvieglota atbalsta saņēmēju nodokļu nasta, salīdzinot ar citiem Grieķijas kazino, tādējādi uzlabojot to relatīvo finansiālo stāvokli un investīciju rentabilitāti attiecībā pret to, kāda tā būtu bijusi bez šā pasākuma.
- (106) Kā jau iepriekš minēts, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru atbilstība kritērijam, ka atbalstam jāspēj ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, tiek konstatēta, ja atbalsta saņēmējs uzņēmums veic saimniecisku darbību, kas ietver tirdzniecību starp dalībvalstīm. Lai secinātu, ka tiek ietek-

mēta Eiropas iekšējā tirdzniecība, ir pietiekami konstatēt, ka atbalsts stiprina uzņēmuma pozīciju, salīdzinot ar tādu pārējo uzņēmumu pozīcijām, kuri konkurē Eiropas iekšējā tirgū. Kaut arī atbalsta apjoms var būt salīdzinoši mazs, tā saņēmējs var būt neliels uzņēmums vai arī tā daļa Eiropas tirgū var būt ļoti maza, kā arī šis saņēmējs, iespējams, neeksportē vai arī eksportē gandrīz visu tā produkciju ārpus Eiropas tirgus, tas nekādā ziņā nemaina iepriekš minēto secinājumu ⁽⁶⁵⁾.

- (107) Grieķija ir argumentējusi, ka minēto kazino atrašanās vieta un attālums starp tiem nozīmē, ka katrs no tiem darbojas vietējā tirgū, un tādēļ pasākums nevar izkropļot konkurenci vai ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Tomēr saskaņā ar judikatūru nepastāv tāda robeža, kas nosaka faktisko vai potenciālo ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm, un attiecīgi minētais kritērijs par atbilstību 107. panta 1. punktam nav atkarīgs no piedāvāto pakalpojumu vietējā vai reģionālā rakstura vai arī no attiecīgās darbības jomas apmēra ⁽⁶⁶⁾.
- (108) Grieķija ir arī pamatojusi, ka azartspēļu tirgus nav saskaņots starp dalībvalstīm, kuras tādējādi var to regulēt valsts līmenī pēc saviem ieskatiem. Tā atsaucas uz Eiropas Kopienas Tiesas judikatūru, saskaņā ar kuru ir atļauts ierobežot kopējo azartspēļu pakalpojumu tirgu, lai aizsargātu patērētājus no krāpniecības un noziedzības ⁽⁶⁷⁾.
- (109) Komisija pilnībā respektē dalībvalstu tiesības noteikt to politikas mērķus azartspēļu jomā ar nosacījumu, ka jebkādi pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumi ir atbilstīgi izvirzīto mērķu sasniegšanai, kā arī aprobežojas ar to, kas ir nepieciešams izvirzīto mērķu sasniegšanai, un tiek piemēroti nediskriminējošā veidā. Tomēr Komisija nepiekrīt, ka no minētā izriet tas, ka apspriežamais pasākums nevar izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

⁽⁶²⁾ Sk. Tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-372/97 *Itālija pret Komisiju*, Krājums, I-3679. lpp., 44. punkts, Tiesas 2005. gada 15. decembra spriedumu lietā C-66/02 *Itālija pret Komisiju*, Krājums, I-10901. lpp., 111. punkts, un Tiesas 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze un citi*, Krājums, I-289. lpp., 140. punkts.

⁽⁶³⁾ Pirmās instances tiesas 1998. gada 30. aprīļa spriedums lietā T-214/95 *Het Vlaamse Gewest pret Komisiju*, Krājums, II-717. lpp.

⁽⁶⁴⁾ Tiesas 1980. gada 17. septembra spriedums lietā 730/79 *Philip Morris pret Komisiju*, Krājums, 2671. lpp., 11 un 12. punkts, un Pirmās instances tiesas 1998. gada 30. aprīļa spriedums lietā T-214/95 *Het Vlaamse Gewest pret Komisiju*, Krājums, II-717. lpp., 48.–50. punkts.

⁽⁶⁵⁾ Pirmās instances tiesas 1998. gada 30. aprīļa spriedums lietā *Het Vlaamse Gewest* pret Komisiju, minēts iepriekš; Tiesas 2003. gada 24. jūlija spriedums lietā C-280/00 *Altmark Trans un Regierungspräsidentin Magdeburg*, Krājums, I-7747. lpp., 81.–82. punkts, un Tiesas 2005. gada 3. marta spriedums lietā C-172/03 *Heiser*, Krājums, I-1627. lpp., 32.–33. punkts.

⁽⁶⁶⁾ Jo īpaši sk. Tiesas 2005. gada 3. marta spriedumu lietā C-172/03 *Heiser* un Tiesas 2003. gada 24. jūlija spriedumu lietā C-280/00 *Altmark Trans un Regierungspräsidentin Magdeburg*.

⁽⁶⁷⁾ Jo īpaši sk. Tiesas 2009. gada 8. septembra spriedumu lietā C-42/07 *Liga Portuguesa de Futebol Profissional un Bwin International* pret Departamento de Jogos da Santa Casa da Misericórdia de Lisboa, Krājums, I-7633. lpp.

(110) Uzņēmumi, kas darbojas šajā nozarē, bieži vien ir starptautiskas viesnīcu grupas⁽⁶⁸⁾, kuras konkurē viena ar otru un kuru lēmumus par ieguldījumiem kazino vai citās viesnīcās var ietekmēt šis pasākums, jo tas ietekmē minēto grupu un to investīciju relatīvo rentabilitāti. Kazino bieži atrodas tūristu piesaistes vietās, kas norāda uz to, ka kazino esamība var kalpot par iemeslu, lai tūristi apmeklētu Grieķiju. Par kazino Grieķijā ir atbildīga Tūrisma ministrija. Komisija arī atzīmē, ka pastāv zināma klientu pārrobežu mobilitāte. Kazino pakalpojumi arī tiek piedāvāti pārrobežu vidē – piemēram, kazino sniedz savus pakalpojumus uz krūža kuģiem, kas ceļo no Grieķijas uz Itāliju un citiem galamērķiem. Vispārīgākā kontekstā personas, kuras vēlas spēlēt azartspēles, var izvēlēties to darīt gan kazino, gan arī tiešsaistē. Tiešsaistes azartspēles ir starptautiska uzņēmējdarbība, ar kuras

starpniecību spēlētāji Grieķijā var piekļūt šāda veida pakalpojumiem, ko piedāvā operatori citās dalībvalstīs. Faktiski tiešsaistes azartspēles bija tā sprieduma priekšmets, uz kuru atsaucās Grieķija (sk. 108. punktu). Grieķijas iestādes ir apstrīdējušas iespējamo konkurenci citu veidu azartspēļu jomās, kas tiek minēta lēmumā par procedūras uzsākšanu, un norāda, ka šobrīd Grieķijā spēlēt azartspēles internetā ir pretlikumīgi. Tomēr, neskatoties uz pašreizējo tiesisko regulējumu Grieķijā, šīs iestādes pašas ir atzinušas, ka interneta azartspēles ir pieaugušas līdz nekontrolējamiem apjomiem⁽⁶⁹⁾. Jāatsaucas arī uz Tiesas spriedumu lietā C-65/05 *Komisija pret Grieķiju*⁽⁷⁰⁾, kurā Tiesa nolēma, ka Likums 3037/2002, kura mērķis bija aizliegt interneta azartspēles Grieķijā, bija uzskatāms par nepamatotu šķērslī brīvībai veikt uzņēmējdarbību un brīvībai sniegt pakalpojumus.

⁽⁶⁸⁾ Piemēram, kazino *Mont Parnès* īpašnieks ir privātpašumā esošais uzņēmums *Athens Resort Casino Anonymi Etaireia Symmetochon*, kas ir licences turētājs. *Athens Resort Casino* ieguva 49 % kazino kapitāldaļu un pārņēma tā vadību pēc tā daļējas privatizācijas 2003. gadā (valsts īpašumā esošais uzņēmums *ETA* paturēja 51 % kapitāldaļu). 70 % *Athens Resort Casino* kapitāldaļu pieder *Regency Entertainment Psychagogiki kai Touristiki AE* (iepriekš – *Hyatt Regency Xenodocheiaki kai Touristiki (Saloniki) AE*), bet atlikušie 30 % pieder *Ellaktor AE* (iepriekš – *Elliniki Technodomiki AE*). *Hyatt Regency* Grieķijā arī vada *Regency Casino Thessaloniki*, un tai pieder visvairāk kapitāldaļu šajā uzņēmumā. Starptautisku uzņēmumu *Hyatt Hotels*, kura galvenā mītne atrodas Čikāgā, Ilinoisas štatā, ASV, pieder *Hyatt* zīmola viesnīcas, kūrorti, dzīvojamie un brīvdienu pavadīšanai paredzētie nekuštie īpašumi visā pasaulē, kā arī tas attīsta un pārvalda šos īpašumus, un izsniedz to franšīzes. Uz 2010. gada 31. decembri uzņēmuma pasaules mēroga portfelis ietvēra 453 īpašumus. Viesnīcas ar pilnu pakalpojumu klāstu nodrošina zīmoli *Hyatt*®, *Park Hyatt*®, *Andaz*™, *Grand Hyatt*® un *Hyatt Regency*®, zīmoli *Hyatt Place*® un *Hyatt Summerfield Suites*™ nodrošina nekustamos īpašumus ar īpaši pielāgotu pakalpojumu klāstu, savukārt brīvdienu pavadīšanai paredzētie īpašumi tiek attīstīti zīmola *Hyatt Vacation Club*® ietvaros. Zīmols *Hyatt Regency* vien jau ietver deviņas viesnīcas/kūrortus Francijā, Apvienotajā Karalistē, Vācijā, Grieķijā un Polijā. *Hyatt* pieder četri kazino zīmola *Hyatt Regency* ietvaros, tostarp Saloniku kazino un viesnīca un kazino *Hyatt Regency Warsaw* Varšavā Polijā (pārējie divi atrodas Dienvidkorejā un Viskonsinā ASV). Šī informācija ir pieejama uzņēmuma tīmekļa vietnē: www.hyatt.com.

Kā vēl viens piemērs minams *Loutraki* gadījums: *Club Hotel Casino Loutraki* ir kopuzņēmums, kas pieder *Loutraki* pašvaldībai (ar *DAET Loutraki AE* starpniecību) un starptautisku akciju sabiedrībai *Club Hotel Loutraki AE*, kura ir kazino *Loutraki* vadītājs un galvenais investors. Saskaņā ar tīmekļa vietni <http://www.clubhotelloutraki.gr> pieejama informācija *Club Hotel Loutraki* akcionāru vidū ir Grieķijas un starptautiskajā uzņēmējdarbības vidē ļoti pazīstami uzņēmumi, piemēram, *Casinos Austria International* (viens no lielākajiem starptautiskajiem kazino investoriem, kuram pieder 67 kazino 15 valstīs), *Trapeza Peiraios (Piraeus Bank)*, *EFG Eurobank Ergasias* un Izraēlas uzņēmumi, kuru īpašumā cita starpā ir vēl seši kazino un luksusa viesnīcu ķēdes. Šī informācija ir pieejama tīmekļa vietnē <http://www.clubhotelloutraki.gr>.

Starptautisku uzņēmums *Queenco Leisure International* ir vienīgais Rodas salas kazino vadītājs, kurš ir iesaistījies kā akcionārs un vadības loceklis šādu citu kazino darbībā: *Club Hotel Casino Loutraki* Lutrakī Grieķijā (kā akcionārs un līdzvadītājs), *Casino Palace* Bukarestē Rumānijā (viens no galvenajiem akcionāriem un vienīgais vadītājs) un *Sasazu* Prāgā Čehijā (vienīgais akcionārs un vadītājs). Šī informācija ir pieejama tīmekļa vietnē <http://www.casinorodos.gr/>.

(111) Turklāt vispārējā ekonomiskā krīze ietekmē patērētāju ieradumus un rīcībā esošos ienākumus, ko var tērēt izklaidei, piemēram, kazino pakalpojumu izmantošanai. Šajā konkrētajā kontekstā ieejas maksas atšķirībām ir pat lielāka kropļojoša ietekme uz patērētāju izvēli, un tādējādi ir vēl ticamāk, ka šī ietekme izkropļos konkurenci kazino tirgū.

(112) Iestādes un kazino *Mont Parnès* ir argumentējuši, ka, pat ja tiktu akceptēts, ka samazinātā ieejas maksa EUR 6 apmērā, iespējams, ir ietekmējusi vai vēl ietekmēs ārvalsts uzņēmuma lēmumu par to, vai investēt kazino Grieķijā, šim ārvalstu uzņēmumam vienmēr būtu iespēja atsaukties uz Likumdošanas dekrētu 2687/1953. Komisija atzīmē, ka šā dekrēta piemērošana nav automātiska un faktiski ļautu piešķirt arī citiem uzņēmumiem labvēlīgākus nosacījumus (t. i., zemāku cenu EUR 6 apmērā), kādi tie ir atbalsta saņēmējiem kazino. Tādējādi šis pasākums var vēl vairāk palielināt vērtējamo nodokļu diskrimināciju. Papildus tam Komisija norāda, ka kaut arī citi kazino būtu varējuši atsaukties uz Likumdošanas dekrētu 2687/1953, ja tie būtu piesaistījuši ārvalstu kapitālu un savlaicīgi iesnieguši pieteikumu, tā piemērošanu nosaka īpaši pieņemtie noteikumi, kas padara minēto pasākumu par selektīvu. Bez iepriekš minētā vienīgais piemērs saistībā ar likuma potenciālu piemērošanu, uz kuru tika vērstas Komisijas uzmanība, attiecās uz kazino Sirā, kurš iesniedza pieteikumu, kas tika noraidīts, jo tika iesniegts pēc ārvalsts kapitāla importēšanas, nevis pirms tam.

⁽⁶⁹⁾ Konsultācija ar valdībām par likumdošanas iniciatīvu attiecībā uz azartspēļu tirgus regulējumu, 2010. gada vasara.

⁽⁷⁰⁾ Tiesas 2006. gada 26. oktobra spriedumu lietā C-65/05, Krājums, I-10341. lpp., 2006. gads. Sk. arī Tiesas 2009. gada 4. jūnija spriedumu lietā C-109/08 *Komisija pret Grieķiju*, Krājums, I-4657. lpp.

- (113) Jāmin arī, ka, privatizējot kazino *Mont Parnès*, pirkuma līgumā bija īpaši norādīta iespēja piešķirt licenci otram kazino šajā reģionā. Nenoliedzami iespējamība, ka šādā saimnieciskajā darbībā tiks ieguldītas investīcijas, būtu atkarīga no konkurences nosacījumiem ar esošo operatoru. Tā kā nevar izslēgt, ka kazino, iespējams, konkurē ar līdzīgiem uzņēmumiem citās dalībvalstīs, šī LESD 107. panta 1. punkta prasība jāuzskata par īstenotu.
- (114) Komisija secina, ka apstrīdētais pasākums var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, potenciāli uzlabojot darbības apstākļus atbalsta saņēmējiem, kuri ir tieši iesaistīti saimnieciskā darbībā un kuriem ir pienākums maksāt minēto nodokli par kazino ieejas maksu Grieķijā.

V.1.5. Secinājums

- (115) Komisija secina, ka ir konstatēta atbilstība kritērijiem attiecībā uz atbalsta esamību LESD 107. panta izpratnē un pasākums ir uzskatāms par valsts atbalstu, kas rada priekšrocības kazino ar zemāku ieejas maksu. Tie ir kazino *Mont Parnès*, Korfu salas kazino, Saloniku kazino un Rodas salas kazino. Šajā saistībā Komisija gan saprot, ka Rodas salas kazino vairs nav atbalsta saņēmējs, jo tas pārtrauca iekasēt zemo ieejas maksu līdz ar privatizāciju 1999. gada aprīlī. Visbeidzot, Komisija uzskata, ka ne Grieķijas iestādes, ne kazino *Mont Parnès* nav iesniedzis tādus argumentus, kas būtu pietiekami, lai mainītu šo secinājumu.

V.2. Atbalsta saderība

- (116) Kā minēts lēmumā par procedūras uzsākšanu, Komisija uzskata, ka šis pasākums nekvalificējas nevienam no LESD 106. vai 107. pantā minētajiem izņēmumiem.
- (117) Grieķija līdz šim ir norādījusi, ka pasākums nav saistīts ar valsts atbalstu, un nav minējusi nevienu argumentu, kāpēc jebkāds atbalsts būtu saderīgs.
- (118) Saskaņā ar iepriekšminētajiem paskaidrojumiem Komisija atzīst dalībvalstu tiesības reglamentēt azartspēles savā teritorijā atbilstoši ES tiesību aktiem un akceptē, ka šāda veida regulējums, kura mērķis ir kontrolēt iesaistīšanos azartspēlēs un atturēt no tām, ir likumīgs valsts politikas mērķis. Tomēr, pat ja iepriekš minētais patiešām būtu šā atbalsta mērķis, Komisija neuzskata, ka šādi tas nonāktu LESD 106. panta 2. punkta darbības jomā. Taču jebkurā gadījumā, kā tas iepriekš norādīts, arguments, ka pasākuma mērķis ir atturēt no azartspēlēm, ir pretrunā ar faktu, ka kazino ar ieejas maksu EUR 6 apmērā atrodas tuvu lielām apdzīvotām vietām Grieķijā. Pretrunā tam ir

arī skaidri minētā iespēja klientiem piešķirt bezmaksas ieejas tiesības, ja valstij tik un tā tiek maksāti 80 % no ieejas maksas.

- (119) Minētajā lietā nav piemērojami LESD 107. panta 2. punktā minētie izņēmumi attiecībā uz sociāla rakstura atbalstu, ko piešķir individuāliem patērētājiem, atbalstu, kas paredzēts dabas katastrofu vai citu ārkārtēju notikumu izraisīto kaitējumu novēršanai, un atbalstu, kas tiek piešķirts noteiktiem Vācijas Federatīvās Republikas reģioniem.
- (120) Tāpat nav piemērojams 107. panta 3. punkta a) apakšpunktā paredzētais izņēmums, kas atļauj atbalstu ar mērķi veicināt ekonomikas attīstību reģionos, kur dzīves līmenis ir ārkārtīgi zems vai kur valda augsts bezdarba līmenis, jo vērtējama pasākums nav pakārtots tam, ka atbalsta saņēmēji veic kāda veida darbību reģionos, kuros ir īpaši apstākļi ⁽⁷¹⁾.
- (121) Tāpat arī nevar uzskatīt, ka apstrīdētais pasākums saskaņā ar 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta noteikumiem veicina projekta īstenošanu Eiropas kopējās interesēs vai ka tas ir paredzēts, lai novērstu nopietnus traucējumus Grieķijas tautsaimniecībā. Tāpat tā mērķis nav saskaņā ar 107. panta 3. punkta d) apakšpunktu sekmēt kultūru un kultūras mantojuma saglabāšanu.
- (122) Visbeidzot, apstrīdētais pasākums jāpārbauda saskaņā ar 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, kurā ir atļauts atbalsts, lai veicinātu noteiktu saimniecisko darbību vai noteiktu ekonomikas reģionu attīstību, ja šim atbalstam nav tādas negatīvas ietekmes uz tirdzniecības noteikumiem, kura ir pretrunā ar kopējām interesēm. Tomēr jānorāda, ka apstrīdētais pasākums nav saistīts ne ar vienu no gadījumiem, kuros Komisija ir akceptējusi, ka minētais punkts ir attiecināms, un neietilpst nevienā sistēmā vai pamatnostādņēs, kas nosaka noteikumu konkrētu atbalsta veidu uzskatīšanai par saderīgiem ar iekšējā tirgus nosacījumiem.
- (123) Apstrīdētais pasākums ir uzskatāms par darbības atbalstu, kas maksliģi nostiprina konkrētu uzņēmumu konkurētspēju attiecībā pret citiem līdzīgiem uzņēmumiem un kas nav pakārtots tam, ka atbalsta saņēmēji veic kādu īpašu darbību, lai sasniegtu politikas mērķus kopējās interesēs.

⁽⁷¹⁾ Citu Komisijas iepriekšējās prakses piemēru starpā sk. Komisijas 2003. gada 13. maija Lēmuma 2004/76/EK par Francijā īstenotu atbalsta shēmu par labu centrālajiem birojiem un loģistikas centriem (OV L 23, 28.1.2004., 1. lpp.) 73. punktu. Līdzīgu iemeslu dēļ sk. arī Komisijas 2003. gada 17. februāra Lēmuma 2003/515/EK par Nīderlandes īstenoto atbalsta shēmu par labu starptautiskā finansējuma darbībai (OV L 180, 18.7.2003., 52. lpp.) 105. punktu un Komisijas 2003. gada 24. jūnija Lēmuma 2004/77/EK par Beļģijā īstenotas atbalsta shēmas nodokļu pārvaldīšanas kārtības veidā piemērošanu ASV ārējās tirdzniecības uzņēmējsabiedrībām (OV L 23, 28.1.2004., 14. lpp.) 70. punktu.

- (124) Jo īpaši priekšrocības, kas piešķirtas saskaņā ar apstrīdēto pasākumu, nav saistītas ar ieguldījumiem, darba vietu izveidi vai īpašiem projektiem. Šis pasākums vienkārši atbrīvo attiecīgos uzņēmumus no izmaksām, kuras parasti jāsedz līdzīgiem uzņēmumiem, un tāpēc tas jāuzskata par darbības atbalstu. Parasti darbības atbalsts neatbilst LESD Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam, jo tas kropļo konkurenci jomās, kurās tas tiek piešķirts, un vienlaikus tieši savas būtības dēļ nevar sasniegt nevienu no šo noteikumu izvirzītajiem mērķiem⁽⁷²⁾. Kaut arī ārkārtas gadījumos šāds atbalsts var tikt piešķirts reģionos, kas ir atbilstīgi saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta izņēmumu, un kaut arī daži Grieķijas reģioni šādā ziņā ir atbilstīgi, Komisijai ir būtiskas šaubas, vai šajā lietā ir izpildīti darbības atbalsta saderības nosacījumi. Saskaņā ar Komisijas standarta praksi šādu atbalstu nevar uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, jo tas neveicina noteiktu darbību vai noteiktu ekonomikas jomu attīstību un nav ierobežots laikā, tas netiek pakāpeniski samazināts un nav proporcionāls tam, kas ir nepieciešams, lai novērstu īpašus ekonomiskos traucējumus attiecīgajās jomās.
- (125) Tādējādi jāsecina, ka vērtējamais pasākums nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

V.3. Atbalsta likumība

- (126) Kā minēts lēmumā par procedūras uzsākšanu, pirmie tiesību akti, kas liecināja par nodokļu diskrimināciju kazino vidū, ir spēkā kopš 1994. un 1995. gada, un Komisija ir apsvērusi, vai pasākums visā tā kopumā ir pastāvošs atbalsts LESD 108. panta 1. punkta izpratnē.
- (127) Nodokļu diskriminācija tika ieviesta nelikumīgi – proti, saskaņā ar ES tiesību aktiem par valsts atbalstu – 1995. gadā, kad Grieķijas iestādes izvēlējās konkrētiem kazino piešķirt izņēmumu no vispārīgajiem noteikumiem, kas izrietēja no Likuma 2206/1994 un ministra 1995. gada lēmuma. Jo īpaši Grieķijas iestādes atļāva valsts īpašumā esošajiem kazino – kazino *Mont Parnès*, Korfu salas kazino un Rodas salas kazino – arī turpmāk piemērot zemāku ieejas maksu EUR 6 apmērā, nevis standarta ieejas maksu EUR 15 apmērā, un 1995. gadā tās piešķīra šos labvēlīgākos nosacījumus arī Saloniku kazino saskaņā ar 1953. gada likumdošanas dekrētu attiecībā uz ārvalstu kapitālu. Standarta ieejas maksa EUR 15 apmērā jāmaksā un jāievēro pieciem citiem privātiem kazino, kuri ir izveidoti un kuriem ir izsniegta licences saskaņā ar Likumu 2206/1994 kopš 1995. gada. Turklāt saskaņā ar Likumu 3139/2003 zemākā ieejas maksa EUR 6 apmērā tika īpaši saglabāta attiecībā uz kazino *Mont Parnès* un Korfu salas kazino, tādējādi nodrošinot, ka nodokļu diskriminācija tika nelikumīgi paildzināta un apstiprināta. Šis diskriminācijas rezultātā ieguvējs bija arī Saloniku kazino, jo tam tika piešķirtas tādas pašas priekšrocības kā kazino *Mont Parnès* un Korfu salas kazino, kas tika apstiprināts līdz ar

Prezidenta dekrēta 290/1995 izdošanu saskaņā ar 1953. gada likumu, kā tas paskaidrots iepriekš. Attiecībā uz Saloniku kazino īstenotie nosacījumi ir cieši saistīti ar kazino *Mont Parnès* un Korfu salas kazino piemērotajiem nosacījumiem. Grieķijas iestādes ir ziņojušas⁽⁷³⁾, ka pēc 1995. gada ieejas maksas jautājums tika apspriests un Saloniku kazino vadītājs pieprasīja noteikt tā ieejas maksu tādā pašā apmērā kā kazino *Mont Parnès*, proti, EUR 6. Šis pieprasījums tika akceptēts pēc atzinuma iegūšanas no Valsts juridiskās padomes (atzinums 631/1997). Tādējādi var uzskatīt, ka, ja 2003. gadā tiktu mainīti nosacījumi attiecībā uz kazino *Mont Parnès* un Korfu salas kazino, nosakot, ka tiem jāiekasē ieejas maksa EUR 15 apmērā, būtu bijis jāmaina nosacījumi arī attiecībā uz Saloniku kazino. Bet tā nenotika, un nodokļu diskriminācija saskaņā ar valsts likumdošanu turpinājās.

- (128) Komisija netika informēta par nevienu no iepriekšminētajiem pasākumiem par labu konkrētiem kazino, kā arī netika tos apstiprinājusi, vismaz pavisam noteikti ne saskaņā ar ES noteikumiem par valsts atbalstu.
- (129) Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai⁽⁷⁴⁾, 15. pantā ir noteikts, ka uz Komisijas tiesībām atgūt atbalstu attiecas desmit gadu noilguma periods. Noilguma periods sākas dienā, kad nelikumīgais atbalsts piešķirts saņēmējam vai nu kā individuāls atbalsts, vai arī kā atbalsts saskaņā ar atbalsta shēmu. Šo periodu pārtrauc jebkāda darbība, ko attiecībā uz nelikumīgu atbalstu veic Komisija vai dalībvalsts pēc Komisijas lūguma. Pēc katra pārtraukuma noilgums sākas no jauna. Noilguma periodu pārtrauc uz laiku, kamēr Komisijas lēmumu izskata Eiropas Kopienų Tiesas procesā. Jebkāds atbalsts, attiecībā uz kuru ir beidzies noilguma periods, ir uzskatāms par pastāvošu atbalstu. Tomēr saskaņā ar šīs pašas regulas 1. panta c) punktu pastāvoša atbalsta grozījumi ir uzskatāmi par jaunu atbalstu.
- (130) Komisija atzīmē, ka saskaņā ar ES dalībvalstu tiesu judikatūru regulas par valsts atbalsta procedūru 15. pantā paredzētais noilguma periods nekādā ziņā nepauž vispārēju principu, saskaņā ar kuru jaunu atbalstu pārveido par pastāvošu atbalstu, tas tikai izslēdz noteiktā atbalsta atgūšanu, ja pagājuši desmit gadi pirms Komisijas pirmās iejaukšanās⁽⁷⁵⁾.
- (131) Šajā lietā līdz pat 2009. gadam ne Komisija, nedz arī Grieķija pēc Komisija lūguma neveica nekādas darbības.

⁽⁷²⁾ Pirmās instances tiesas 2009. gada 4. septembra spriedums lietā T-211/05 *Itālija pret Komisiju*, Krājums, II-2777. lpp., 173. punkts. Sk. arī Pirmās instances tiesas 1995. gada 8. jūnija spriedumu lietā T-459/93 *Siemens pret Komisiju*, Krājums, II-1675. lpp., 48. punkts.

⁽⁷³⁾ Grieķijas 2010. gada 6. oktobra iesniegums.

⁽⁷⁴⁾ OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.

⁽⁷⁵⁾ Sk., piemēram, Pirmās instances tiesas 2002. gada 30. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās T-195/01 un T-207/01 *Gibraltārs pret Komisiju* (OV C 169, 13.7.2002., 30. lpp.), Krājums, II-2309. lpp., 130. punkts.

Komisija uzsāka rīkoties 2009. gada 21. oktobrī, kad tā nosūtīja Grieķijai sūdzību un lūdza paskaidrot tajā ietvertos jautājumus.

- (132) Visbeidzot, tiek secināts, ka jebkurš šā pasākuma ietvaros piešķirtais atbalsts 1999. gada 21. oktobrī vai vēlāk (desmit gadus pirms dienas, kad Komisija nosūtīja sūdzību Grieķijas valstij un lūdza informāciju) ir jauns un nelikumīgs atbalsts, kas ticis ieviests, iepriekš par to nepaziņojot Komisijai, vai arī Komisijai nepieņemot par to lēmumu, attiecībā uz kuru ir piemērojams procedūras regulas 15. pants par atbalsta atgūšanu, kā tas detalizētāk paskaidrots turpmāk.

V.4. Summas noteikšana un atgūšana

- (133) Apstrīdētais pasākums tika īstenots, par to iepriekš nepaziņojot Komisijai saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu. Līdz ar to pasākums ir uzskatāms par nelikumīgu atbalstu.

- (134) Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. pantā ir noteikts, ka, ja ir konstatēts, ka nelikumīgi piešķirtais valsts atbalsts ir nesaderīgs ar iekšējo tirgu, tas jāatgūst no atbalsta saņēmēja, ja vien tas nav pretrunā ar vispārējiem tiesību principiem. Ar atbalsta atgūšanas starpniecību ir paredzēts maksimāli atjaunot konkurences stāvokli, kāds pastāvēja pirms atbalsta piešķiršanas. Grieķijas iestādes vai kazino *Mont Parnès* nav iesnieguši tādu argumentus, kas pamatotu vispārēju atkāpi no šā pamatprincipa.

- (135) Tāpat arī Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. panta 1. punktā ir noteikts, ka "Komisija nepieprasa atgūt atbalstu, ja tas būtu pretrunā ar vispārējo Kopienas tiesību principu". Eiropas Kopienas Tiesas judikatūra un Komisijas lēmumu pieņemšanas prakse jo īpaši paredz, ka atbalsta atgūšanas prasība ir pretrunā ar kādu vispārēju ES tiesību principu, ja atbalsta saņēmējs Komisijas rīcības rezultātā pamatoti sagaida, ka atbalsts atbilst ES tiesību normām⁽⁷⁶⁾.

- (136) Tiesas spriedumā lietā *Forum 187*⁽⁷⁷⁾ bija noteikts, ka "tiesības pamatoties uz tiesiskās palāvības principu ir

⁽⁷⁶⁾ Komisijas 2003. gada 17. februāra Lēmums 2003/515/EK par Nīderlandes īstenoto atbalsta shēmu par labu starptautiskā finansējuma darbībai (OV L 180, 18.7.2003., 52. lpp.) un Komisijas 2003. gada 13. maija Lēmums 2004/76/EK par Francijā īstenotu atbalsta shēmu par labu centrālajiem birojiem un loģistikas centriem (OV L 23, 28.1.2004., 1. lpp.).

⁽⁷⁷⁾ Tiesas 2006. gada 22. jūnija spriedums apvienotajās lietās C-182/03 un C-217/03 *Forum 187*, Krājums, I-5479. lpp., 147. punkts. Sk. arī Tiesas 2005. gada 24. novembra sprieduma lietā C-506/03 *Vācija pret Komisiju*, kas vēl nav publicēts, 58. punktu un Tiesas 1987. gada 11. marta sprieduma lietā C-265/85 *Van den Bergh en Jurgens pret Komisiju*, Krājums, 1155. lpp., 44. punktu.

ikvienam, kam kāda Kopienas iestāde ir devusi pamatotas cerības. Taču nav iespējams apgalvot, ka šis princips ir pārkāpts, ja administrācija nav devusi konkrētus solījumus. Arī gadījumā, ja rūpīgs un pieredzējis uzņēmējs var paredzēt tāda Kopienas pasākuma veikšanu, kas var skart tā intereses, tas uz šo principu nevar atsaukties, kad minētais pasākums tiek īstenots".

- (137) Grieķijas iestādes un kazino *Mont Parnès* ir argumentējuši, ka jebkāda atbalsta atgūšana šajā gadījumā būtu pretrunā ar sabiedrības pārstāvju pamatotas palāvības principu, ņemot vērā Grieķijas Valsts padomes pieņemto nolēmumu saskaņā ar valsts likumdošanu. Komisija savukārt norāda, ka tā ir valsts iestādes īstenota rīcība valsts mērogā, nevis ES iestādes rīcība iepriekš izklāstītās judikatūras ietvaros. Turklāt Valsts padomes nolēmums tika pieņemts, pamatojoties tikai uz valsts likumdošanu, un tajā netika apspriesti jautājumi saistībā ar valsts atbalstu vai jebkāda pasākuma kā valsts atbalsta klasificēšanu. Tādēļ Komisija nevar atteikties no atbalsta atgūšanas, pamatojoties uz iepriekšminēto.

- (138) Grieķija un kazino *Mont Parnès* ir apgalvojuši, ka *Loutraki* novēloti iesniedza sūdzību Komisijai un tādējādi pārkāpa principu, ka tiesības nedrīkst izmantot ļaunprātīgi. Komisija uzskata, ka kavēšanās no sūdzības iesniedzēja puses nekādā ziņā nevar ietekmēt nelikumīga atbalsta atgūšanu, ņemot vērā procedūras regulas 15. pantā noteikto desmit gadu noilguma periodu.

- (139) Tāpat arī Komisija nevar akceptēt Grieķijas iestāžu un kazino *Mont Parnès* argumentus kā iemeslu izņēmuma kārtā atteikties no atgūšanas.

- (140) Kā tas paskaidrots šajā lēmumā, ar valsts 1994. un 1995. gadā īstenoto pasākumu starpniecību tika noteikta gan prasība maksāt 80 % no ieejas maksas valstij, gan arī standarta ieejas maksa EUR 15 apmērā visos kazino. Taču neviena no šīm prasībām neattiecās uz atbalsta saņēmējiem kazino, neskatoties uz to, ka, sākot no 1995. gada, abas šīs prasības attiecās uz visiem pārējiem kazino, kas kopš tā brīža tās ir arī praksē īstenojuši (visiem privātpašumā esošajiem kazino tika izsniegtas licences 1995. vai 1996. gadā, kad tie arī sāka īstenot noteiktos pasākumus, izņemot vienīgi Saloniku kazino). Tā kā nodokļu diskriminācija, ko izraisīja ieejas maksas atšķirības un saistītie 80 % maksājumi valstij, faktiski sākās 1995. gadā, var uzskatīt, ka atbalsta piešķiršanas periods arī sākās šajā pašā gadā.

- (141) Saskaņā ar V.3. iedaļas "Atbalsta likumība" beigās minēto secinājumu Komisija uzskata, ka Regulas (EK)

Nr. 659/1999 15. pantā paredzētais 10 gadu noilguma periods liedz atgūt jebkādu atbalstu, kas piešķirts pirms 1999. gada 21. oktobra.

- (142) Atgūstamās summas aprēķinam jābūt balstītam uz faktu, ka, kā tas paskaidrots šajā lēmumā (sk. arī 85. punktu), Grieķijas valsts nav iekasējusi no valsts īpašumā esošajiem kazino summu EUR 7,20 apmērā uz vienu apmeklētāju, kas ir starpība starp privātipašumā esošo kazino valstij maksāto nodokli EUR 12 apmērā uz vienu apmeklētāju un valsts īpašumā esošo kazino maksāto nodokli attiecīgi EUR 4,80 apmērā.
- (143) Tomēr, aprēķinot no katra kazino atgūstamo summu, jāņem vērā noteikti aspekti saistībā ar konkrētā kazino situāciju, kā paskaidrots turpmāk.

— Saskaņā ar šajā lēmumā sniegtajiem paskaidrojumiem prasība maksāt 80 % no ieejas maksas valstij, kas tika piemērota ar ministra 1995. gada lēmumu, attiecās uz kazino *Mont Parnès* un Korfu salas kazino, sākot no dienas, kad tiem saskaņā ar Likumu 2206/1994 izsniedza licences, t. i., 2003. gadā atbilstoši Likumam 3139/2003. Tomēr, sākot no 2000. gada beigām līdz pat licenču izsniegšanai 2003. gadā, *ETA* brīvprātīgi sāka maksāt valstij 80 % no ieejas maksas (kas bija EUR 6) ⁽⁷⁸⁾. No šīs informācijas, ko iesniedza Grieķijas iestādes, ņemot vērā jebkādas turpmākus apgalvojumus, ko tās, iespējams, vēlēšies sniegt nākotnē (apstiprinot vai noliedzot iepriekšminēto), var secināt, ka līdz 2000. gadam vispār netika maksāts nodoklis par ieejas maksu, pat ne samazinātā summa (80 % no EUR 6). Tādēļ par pirmo periodu (no 1999. gada 21. oktobrim līdz 2000. gada beigām) atgūstamā summa jāaprēķina, balstoties uz summu EUR 12 apmērā, kas ir privātipašumā esošo kazino maksātais pilna apmēra nodoklis laikā, kad valsts īpašumā esošie kazino vispār nemaksāja nodokli, un šī summa jāreizina ar šajā periodā pārdoto biļešu skaitu.

— Saloniku kazino tika izsniegta licence 1995. gadā saskaņā ar Likumu 2206/1994 ⁽⁷⁹⁾. Prasība maksāt valstij 80 % no ieejas maksas ir attiekusies uz Saloniku kazino kopš tā licences izsniegšanas 1995. gadā. Tas ir iekasējis tādu pašu samazināto ieejas maksu

EUR 6 apmērā kā kazino *Mont Parnès* un Korfu salas kazino. Tādējādi no Saloniku kazino atgūstamā summa jāaprēķina, sareizinot ar EUR 7,20 to biļešu skaitu, kuras izsniegtas, sākot no 1999. gada 21. oktobra.

— Rodas salas kazino licence tika izsniegta 1996. gadā saskaņā ar Likumu 2206/1994. Tolaik tas uzsāka iekasēt ieejas maksu EUR 6 apmērā, bet šī ieejas maksa tika nomainīta uz EUR 15 līdz ar kazino privatizāciju 1999. gada aprīlī. No oficiālās izmeklēšanas procedūras gaitā iesniegtajiem apsvērumiem Komisija saprot, ka Rodas salas kazino beidza saņemt atbalstu līdz ar tā privatizāciju 1999. gada aprīlī, tādēļ atgūt atbalsta summu no šā kazino liedz procedūras regulas 15. pantā minētais noilguma periods.

- (144) Komisijas rīcībā nav pietiekamu datu, lai iegūtu pareizu aplēsi par atgūstamajām summām no katra atbalsta saņēmēja kazino. Tomēr ES likumdošanā nav tādas normas, kas paredz, ka, izdodot tāda atbalsta atgūšanas rīkojumu, kas paziņots kā nesaderīgs ar iekšējo tirgu, Komisijai būtu jānosaka precīza atgūstamā atbalsta summa. Pietiek ar to, ka Komisijas lēmumā ir iekļauta tāda informācija, kas ļauj dalībvalstij un atbalsta saņēmējam uzņēmumam pašiem aprēķināt šo summu bez pārmērīgām grūtībām. Tādēļ Komisija var likumīgi aprobežoties ar vispārīga pienākuma uzlikšanu atbalsta saņēmējam – atmaksāt attiecīgo atbalstu un atstāt valsts iestāžu ziņā precīzas atmaksājamās atbalsta summas aprēķināšanu saskaņā ar Komisijas lēmumā ietvertajām norādēm.
- (145) Pamatojoties uz dalībvalsts iesniegto informāciju, Komisija turpmāk sniedz nepieciešamās norādes par atbalsta atgūšanu.
- (146) Turpmākajā tabulā ir sniegts vispārējs pārskats par katra kazino gadā izsniegto ieejas biļešu skaitu (kā norādīts tabulā, šī informācija nav pilnīga) un provizoriska aplēse par summām, kas atgūstamas no katra kazino, ņemot vērā jebkādas turpmākos apsvērumus, ko Grieķija, iespējams, vēlēšies iesniegt pēc tam, kad būs veikusi savu aprēķinu par atbalsta atgūšanu.

Aplēse par katra kazino izsniegto biļešu skaitu

GADS	KAZINO			
	Mont Parnès	Korfu salas kazino	Saloniku kazino	Rodas salas kazino
1999 (22.10.1999.–31.12.1999.)	Trūkst informācijas	[...] (*)	[...]	[...] (1)
2000	Trūkst informācijas	[...]	[...]	[...]

⁽⁷⁸⁾ Sk. arī 21. punktu.

⁽⁷⁹⁾ Atsauce uz publikāciju FEK 904, 6.12.1994.

GADS	KAZINO			
	Mont Parnès	Korfu salas kazino	Saloniku kazino	Rodas salas kazino
2001	Trūkst informācijas	[...]	[...]	[...]
2002	Trūkst informācijas	[...]	[...]	[...]
2003	Trūkst informācijas par periodu līdz 2003. gada 1. maijam Uz 2003. gada 1. maiju: [...]	[...]	[...]	[...]
2004	[...]	[...]	[...]	[...]
2005	[...]	[...]	[...]	[...]
2006	[...]	[...]	[...]	[...]
2007	[...]	[...]	[...]	[...]
2008	[...]	[...]	[...]	[...]
2009 (līdz 22.10.2009.):	[...]	[...]	[...]	[...]
Kopā līdz 22.10.2009.	[...]	[...]	[...]	[...]
Biļetes, kas izsniegtas pēc 22.10.2009.	Trūkst informācijas	Trūkst informācijas	Trūkst informācijas	Trūkst informācijas

(*) Komerccinoslēpums.

(1) Rodas salas kazino tika privatizēts 1999. gada aprīlī un, sākot no šā brīža, pārtrauca iekasēt samazināto ieejas maksu. Uz atbalstu, ko Rodas salas kazino saņēma pirms 2009. gada 21. oktobra, attiecas noilgums.

Provizoriska aplēse par atgūstamo summu uz vienu kazino

(noapaļotos skaitļos miljonus EUR)

	Mont Parnès	Korfu salas kazino	Saloniku kazino	Rodas salas kazino
Algoritms un aprēķins	Par periodu 22.10.1999.–2000. (1): biļešu skaits $(x1) \times 12 = A1$	Par periodu 22.10.1999.–2000.: biļešu skaits $([...]) \text{ biļetes} \times 12 = A2$ (EUR [...])	Par periodu 22.10.1999.–22.10.2009.: biļešu skaits $([...]) \text{ biļetes} \times 7,20 = AB3$ (EUR [...])	Neattiecas
	Par periodu 2000.–22.10.2009.: biļešu skaits $(y1) \times 7,20 = B1$	Par periodu 2000.–22.10.2009.: biļešu skaits $([...]) \text{ biļetes} \times 7,20 = B2$ (EUR [...])		
	Par periodu 22.10.2009.–tagad: biļešu skaits $(z1) \times 7,20 = C1$	Par periodu 22.10.2009.–tagad: biļešu skaits $(z2) \times 7,20 = C2$	Par periodu 22.10.1999.–30.8.2010. (2): biļešu skaits $(z3) \times 7,20 = C3$	
Kopējā atgūstamā summa	$A1 + B1 + C1$ Tiks vēl aprēķināta	$A2 + B2 + C2$ Tiks vēl aprēķināta	$AB3 + C3$ Tiks vēl aprēķināta	Neattiecas
Kopējā atgūstamā summa	Tiks vēl aprēķināta			

(1) Grieķijas iestādes vēl apstiprinās precīzo 2000. gada datumu, kad ETA sāka maksāt 80 % nodokli no samazinātās ieejas maksas EUR 6 apmērā.

(2) Ņemot vērā, ka Korfu salas kazino beidza saņemt atbalstu līdz ar tā privatizāciju 2010. gada augustā, pēc kuras tas sāka iekasēt ieejas maksu EUR 15 apmērā.

(147) Papildus tam Komisija norāda, ka LESD 108. panta 3. punktam ir apturoša ietekme. Komisija nav saņēmusi nekādu informāciju par to, ka apstrīdētais pasākums būtu atcelts kopš lēmuma par procedūras uzsākšanu pieņemšanas. Tādējādi var pieņemt, ka Grieķijas iestādes ir turpinājušas īstenot attiecīgo pasākumu līdz pat šim brīdim⁽⁸⁰⁾. Attiecīgi Grieķijai no atbalsta saņēmējiem jāatgūst jebkāds atbalsts, kas tika piešķirts pirms šā lēmuma pieņemšanas. Komisija atzīmē, ka Korfu salas kazino pārtrauca iekasēt ieejas maksu EUR 6 apmērā un nomainīja to uz EUR 15 līdz ar privatizāciju 2010. gada augustā. Tādēļ, aprēķinot atgūstamo summu, jāņem vērā tikai periods līdz 2010. gada augustam.

(148) Ņemot vērā iepriekšminētos argumentus, Komisijai būtu jāizdod rīkojums, ka Grieķijai jāatgūst no saņēmējiem nelikumīgi piešķirtais, nesaderīgais valsts atbalsts. Komisija norāda, ka, sākot no šā lēmuma pieņemšanas dienas, Grieķijai jāatceļ visas vērtējamā pasākuma ietvaros piešķirtās nodokļu priekšrocības.

(149) Attiecībā uz nākotni Grieķija ir minējusi, ka tā apsver tādas iespējamās izmaiņas kazino cenu noteikšanas politikā, kuru mērķis būtu novērst diskrimināciju starp tiem. Saskaņā ar Grieķijas teikto ar šo jauno likumdošanu atceļ vērtējamo pasākumu. Tomēr Grieķija nav informējusi Komisiju par jebkādu progresu šajā jomā vai par jebkādam faktiski ieviestām izmaiņām. Komisija uzskata, ka šāda veida jaunas likumdošanas pieņemšana ir ļoti svarīga, lai atrisinātu ar diskrimināciju saistītās problēmas Grieķijas kazino vidū, un rosina Grieķiju nekavējoties veikt nepieciešamās darbības.

VI. SECINĀJUMS

(150) Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, attiecīgo judikatūru un lietas specifiskās iezīmes, Komisija uzskata, ka apstrīdētais pasākums, kas ietver nodokļu diskrimināciju par labu konkrētiem kazino un ko Grieķijas iestādes ir ieviesušas, vienlaicīgi piemērojot vairākus noteikumus, kuri:

— paredz aplikt biļešu cenas ar vienotu nodokli 80 % apmērā un

— nosaka atšķirīgas regulētās cenas valsts īpašumā esošajiem kazino (EUR 6) un privātipašumā esošajiem kazino (EUR 15),

ir uzskatāms par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Komisija arī konstatē, ka apstrīdētais pasākums ticis īstenots, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu, un tādēļ ir uzskatāms par nelikumīgu atbalstu.

⁽⁸⁰⁾ Komisijas rīcībā pašlaik ir tikai daļēja informācija par laikposmu no 1999. gada 22. oktobra līdz 2009. gada 22. oktobrim, un tās rīcība nav informācijas par iespējamo pasākuma turpināšanos pēc 2009. gada 22. oktobra.

(151) Komisija norāda, ka saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. pantu no saņēmējiem var atgūt jebkādu nelikumīgu atbalstu, un izdos rīkojumu, ka Grieķijai piešķirtais nelikumīgais atbalsts no saņēmējiem kazino jāatgūst. Tā norāda, ka procedūras regulas 15. pantā paredzētais 10 gadu noilguma periods liedz atgūt jebkādu atbalstu, kas piešķirts pirms 1999. gada 21. oktobra. Grieķijai, sākot no šā lēmuma pieņemšanas dienas, jāatceļ visas vērtējamā pasākuma ietvaros piešķirtās nodokļu priekšrocības,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsts, kas ietver nodokļu diskrimināciju par labu konkrētiem kazino un ko Grieķijas iestādes ir ieviesušas, vienlaicīgi piemērojot vairākus daļēji saistošus noteikumus, kuri:

— paredz aplikt biļešu cenas ar vienotu nodokli 80 % apmērā un

— nosaka atšķirīgas regulētās cenas valsts īpašumā esošajiem kazino (EUR 6) un privātipašumā esošajiem kazino (EUR 15),

ir piešķirts nelikumīgi, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu, un nav saderīgs ar iekšējo tirgu, jo tas ir radījis nepamatotas konkurētspējas priekšrocības saņēmējiem kazino – *Regency Casino Mont Parnès, Regency Casino Thessaloniki* un Korfu salas kazino (ņemot vērā, ka Rodas salas kazino beidza saņemt atbalstu 1999. gada aprīlī).

2. pants

1. Grieķija no saņēmējiem kazino atgūst 1. pantā minēto nesaderīgo atbalstu, kas tika piešķirts, sākot no 1999. gada 21. oktobra.

2. Atgūstamā summa ietver procentus, kas tiek aprēķināti, sākot no dienas, kad līdzekļi nodoti saņēmēja rīcībā, līdz dienai, kad līdzekļi faktiski atgūti.

3. Procentus aprēķina pēc salikto procentu formulas saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004⁽⁸¹⁾ V nodaļu.

4. Grieķija no šā lēmuma pieņemšanas dienas atceļ pašreizējo nodokļu diskrimināciju, ko izraisījis 1. pantā minētais atbalsts.

3. pants

1. Šā lēmuma 1. pantā minētā atbalsta atgūšana stājas spēkā uzreiz, un tā jāveic nekavējoties.

⁽⁸¹⁾ OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.

2. Grieķija nodrošina šā lēmuma īstenošanu četru mēnešu laikā pēc tā izziņošanas.

4. pants

1. Divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma izziņošanas dienas Grieķija sniedz Komisijai šādu informāciju:

- a) to saņēmēju saraksts, kuriem ir ticis piešķirts atbalsts 1. pantā minētās shēmas ietvaros, un informācija par kopējo summu, ko katrs no tiem saņēma apstrīdētā pasākuma ietvaros un kas aprēķināta saskaņā ar šajā lēmumā sniegtajām norādēm;
- b) kopējo no katra atbalsta saņēmēja atgūstamā summa (pamatsumma ar procentiem);
- c) šā lēmuma izpildes nodrošināšanas nolūkā veikto un plānoto pasākumu sīks apraksts;
- d) dokumenti, kas pierāda, ka atbalsta saņēmējam ir likts atmaksāt atbalstu.

2. Grieķija līdz 1. pantā minētā atbalsta atgūšanas beigām informē Komisiju par šā lēmuma izpildei noteikto valsts pasākumu īstenošanas gaitu. Pēc Komisijas pieprasījuma Grieķija nekavējoties iesniedz informāciju par jau veiktajiem un plānotajiem pasākumiem, lai izpildītu šo lēmumu. Tā arī sniedz detalizētu informāciju par atbalsta apjomu un atgūšanas procentiem, ko atbalsta saņēmējs jau atmaksājis.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Grieķijas Republikai.

Briselē, 2011. gada 24. maijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA